יודען געדענקט! דער קאמף געגען רדיפות אויף יודען אין דייטשלאנד — דויערט

NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פרייז 15 גראשען

זייטען

ייער פאלקסבלאט

№ 44 | Łódź, Czwartek, 20 lutego 1936 | אדרעס: לאדז, פעטריקאווער 21 טעל. 224-71 Adres: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 106. | דאנערשטאג, פ' משפטים כ"ז שבט תרצ"ו

היינט — אלוועלטליכער תפילה=טאג

צוליב דעם אטענטאט אויף דער יודישער שחיטה פראקלאמירט פון דער „אגודת הרבנים"

געמיינער דאקטוירים=פערבאנד דערקלערט די יוד. שחיטה אלס הומאניטארסטע

רשא, 19 (טעלעפאניש)
די אגודת הרבנים האט היינט ארויס ... ראדיא-דעפעשן צו אלע יודישע ... אין דער וועלט, אז אויף מארגען (דאנערשטאג) ווערען אויפגעפא- ... אלע יודען אין דער וועלט צו קו- ... אין די שוהלען א זייגער 12 בייטאג ... ווערען געזאגט יום-כפור קטן ... פילות, אז די גזרה פון שחיטה-פער- ... זאל נישט ווערען אנגענומען.

טאג - טעגליך

מיתה-משונה=פראפאגאנדע

... בערנער קארעספאנדענט פון דעם „קוריער ... אווסקי" פערזיכערט, אז דער גוסטלאף-מארד ... ארויסגערופען א שארפען ווידערווילען ביי דער ... שווייצארישער געזעלשאפט, וועלכע איז ... אויף דעם יודישען סטודענט ... הלמאי „ער האט מיספרויכט מיט ... אנטפריינדליכקייט פון דער שווייץ, בכדי אויס- ... א בלוטיגען און זינלאזען (ווער איז ... אין דעם פאל: פראנקפורטער, צי דער קא- ... וועלכער הערט נישט וואס ער רעדט?..) ... פארן פערפאלגען די דייטשע יודען דורך ...

... נעוויסער אקט איז א פועל יוצא פון עפעס, ... נישט זינלאז! די זינלאזיגקייט די ... פון דעם קארעספאנדענט און זיין שיטה ... נאך פולט'ער, ווען ער דערציילט ווייטער ... דאס וואס דייטשלאנד וויל פעראנטווארט- ... די שווייצארישע זשורנאליסטיק פאר ... רעזולטאטען פון בעקעמפען דעם היטלעריזם ... אנהענגער, הייסט — אפווענדען דעם סדר ... פאקטען, הייסט — דעם פראוואצירטען רופען ... שמאר ...

... וועגען אטא דער מעטאדישער פראוואקא- ... בעוועגונג, וואס עס האט זיך אנגעהויבען ... און וואס ענדיגט זיך אבער נישט מיט ... האנדעלט זיך עם טאקי!

... האנדעלט זיך נעמליך וועגען א מיתה-משונה- ... פאגאנדע, וואס עס האט ענטוויקעלט א חברה ... קרומע האקענס, איפכא מסתברא'ניקעם ... פון לעבענס - געפעהרליכען אי- ... שאוויניסטישען אפיום, וועלכער וועט ... און קיין לאנד צו קיין גוטס נישט דער- ...!

... — דעריבער איז כאראקטעריסטיש און סימ- ... אז דער ערשטער פרוב צו דיזענפעק- ... דאס לאנד פון די לעבענס-געפעהרליכע מיאז- ... וואס טראגען זיך פון דער נאציסטישער צוזאה- ... מאכט די שווייץ גופא:

... בעקומען איצט די ידיעה פון זשענעווע, אז ... דער שוהרנעכטיגער זיצונג פונם פעדעראל-ראט ... האט די שווייצארישע רעגירונג בעשלאסען ... אויפצולעזען אלע נאציאנאל - סאציא- ... ארגאניזאציעס אויפ'ן טעריטאריום פון ... שווייצארישער קאנפעדעראציע. גלייכצייטיג ... ארויסגעגעבען געווארען דירעקטיוועס וועגען ... פון דער שווייץ פיל דייטשען, וואס ... אנגאזשירט אין דער נאציאנאל - סאציאליס- ... פראפאגאנדע.

... אז די טראגעדיע אין דאוואס האט ... געהאט א זינען און דערפיהרט צו א שטי- ... נתחכמה אין דער שווייץ, אין דעם דאזי- ... וווירדיגען לאנד, וואס ליגט אויך אין ... שכנות מיט דעם לאנד, וואו עס בושעוועט ... שווארץ-ברוינע צרעת-עפידעמיע!

מ.

ווארשא, 19 (יט"א טעלעפאניש)
די פערוואלטונג פון דאקטוירים-פערבאנד אין ווארשא, וואו ס'איז דא א מערהייט יודען, האט פערעפענטליכט אן ערקלערונג, אז די יודישע שחיטה איז די הומאניטארסטע.

ווארשא, 19 (טעלעפאניש)
דער פעראייניגטער קאמיטעט צום קאמף געגען שחיטה-פערבאט האט היינט פונאנדערגעשיקט אנקעטעס צו 780 קהלות אין פוילען, די קהלות ווערען אויפגעפאדערט אויפצוגעבען די צאהל פון דער יודישער בעפעלקערונג אין יעדער קהלה, אויך דעם פערברויך פון פלייש.

ס'איז אויך פונאנדערגעשיקט געווארן די בראשור פון פערשטארבענעם ד"ר זלמן ביכאווסקי, וואס איז בשעתו ארויסגעגעבען געווארן, און וואו עס ווערט אויפגעוויזען די הומאניטארקייט פון דער יודישער שחיטה.

ווארשא, 19 (טעלעפאניש)
היינט איז פון פויזען געקומען א דעלעגאציע פון פארשטעהער פון דער פויזנער קהלה, וועלכע האט אפגעהאלטען א קאנפערענץ מיט די יודישע פארלאמענטארישע פארשטעהער.

די דעלעגאציע האט דערקלערט, אז דאס געזעץ וועגען פערווערען די שחיטה אין פויזען איז פערעפענטליכט געווארן אין „דזשענניק פאזנאנסקי" (וואס איז א האלב סאנאציע-ארגאן), און אז פויזנער יודען עסען שוין נישט פון די וואך קיין פלייש.

ווארשא, 19 (טעלעפאניש)
דער פעראייניגטער קאמיטעט צום קאמף געגען שחיטה-פערבאט, האט דערהאלטען מעלדונגען פון א גאנצע רייהע שטעט, אז די דארטיגע שטאט-ראטען רופען צונויף זיצונגען, וואו אויף דער טאג-ארדנונג געפינט זיך איין איינציגער פונקט: וועגען פערווערען די יודישע שחיטה.

ווארשא, 19 (יט"א טעלעפאניש)
גרויס אויפרעגונג האט ארויסגערופען די קארעספאנדענץ פון ווארשא אין לאנדאנער „טיימס", וועלכע טרעט ארויס פארן שחיטה-פערבאט. ווי מ'רעכענט איז דער דאזיגער ארטיקעל געווארען ספעציעל אינספירירט דורך די קרייזען, וועמען עס ליגט דערין, אז די שחיטה זאל ווערן פערווערט.

דער פעראייניגטער קאמיטעט צום קאמף געגען שחיטה-פערבאט האט אונטערגענומען שריט, אז דער ארטיקעל אין „טיימס" זאל ווערען אפגערופען.

ווארשא, 19 (יט"א טעלעגראפיש)
די יט"א האט דערהאלטען אן אפשריפט פון דער דעפעשע, וואס דער פערבאנד פון די פוילישע יודען אין ארץ-ישראל, האט ארויסגעשיקט צום פרעמיער-מיניסטער קאשטשאלקאווסקי וועגען שחיטה-פערבאט.

ווארשא, 19 (טעלעפאניש)
ווי בעקאנט איז די היינטיגע וואך געהאלטען געווארען א רעפעראט וועגען דעם שחיטה-פערבאט אין דעם פוילישען ראדיא, בעת וועלכען דער רעפערענט איז שארף ארויסגעטראטען געגען דער יודישער שחיטה.

אין שייכות דערמיט בעמיהט זיך דער סענאטאר פראפ. שאר ביי דעם פוילישען ראדיא צו האלטען א קאנטער-רעפעראט, אין וועלכען ער וועט פערטיידיגען דעם יודישען שטאנדפונקט.

עס איז א סברא, אז פראפ. שאר וועט בעקומען א דערלויבעניש אויף צו האלטען זיין רעפעראט.

ווארשא, 19 (טעלעפאניש)
אין די סיים-קרייזען גיט מען איבער, אז דעפ. זאמערשטיין האט היינט געהאט א געשפרעך אין די סיים-קולוארען מיט דער פראיעקט-געבערין פון נייעם שחיטה-געזעץ, דעפוטאטין פרוי פריסטאר. זי זאל איהם האבען דערקלערט, אז מיט איהר פראיעקט איז זי אויסען נישט עקאנאמישע טעמים, נאר ריין-הומאניטארע, ווייל זי איז אין דעם טיף איבערצייגט, אז די יודישע שחיטה איז א בארבא-רישע איבערבלייבעניש פון מיטעלאלטער.

ווען דעפ. זאמערשטיין האט איהר געפרעגט פארוואס זי דערלויבט פאר אייגענעם געברויך אפ-צוהאקען קעפלעך ביי היהנער, האט זי געענטפערט, אז זי ווייסט נישט דערפון...

משמעות, אז די מאדאם דעפוטאטין ווייסט נאך נישט פון א סך אנדערע זאכען, און אז אזוי ווי פיל קליינע קינדער שטעלען זיך נאך פאר, עד היום, אז א „באטשאן" ווארפט זיי ארייין דורכ'ן קוימען — אזוי שטעלט זי זיך פאר, אז די כל'ערליי עופות בעגייען מסתמא זעלבסטמארד, בכדי צו בעשפייזען איהר הויך-וואוילגעבוירענעם מאגען...

לאנדאן, 19 (יט"א טעלעגראפיש)
די עקזעקוטיוו פון וועלט-פערבאנד פון די פוילישע יודען אין אויסלאנד רופט אויף מארגען א פערזאמלונג פון בעדייטענדע קאמונאלע עסקנים וועגען דעם שחיטה-פערבאט אין פוילען. די פערזאמלונג וועט אננעהמען א שטעלונג פון וועלט-פערבאנד בנוגע דעם שחיטה-פערבאט.

לאנדאן, 19 (יט"א טעלעגראפיש)
דער פוילישער אמבאסאדאר ארלאווסקי האט אויפגענומען א דעלעגאציע פון וועלט - פערבאנד „אגודת ישראל" מיט הרב גודמאן אין דער שפיץ.

די דעלעגאציע האט דעם אמבאסאדאר איבער-געגעבען וועגען דער פערביטערונג, וואס האט ארויס גערופען די גזרה וועגען דעם שחיטה-פערבאט אין פוילען.

דער אמבאסאדאר ארלאווסקי האט ערקלערט אז ער וועט זיך דערוועגען פערשטענדיגען מיט זיין רעגירונג און האפט, אז דער ענין וועט גינ-סטיג ערלעדיגט ווערען.

מארגען —
פולע טאבעלע פון דער
1-טער קלאס 35-טער
מלוכה-לאטעריע

אויפרוף פון ראבינאט

היינט יום ה' די סדרה פון והי' כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני איז בעשטימט דורך אלע רבנים פון פוילען פאר יום תשובה תפלה וצדקה, זאל מען זיך צוזאמענקומען אין אלע בתי תפלות צו יום-כפור קטן און זאגען תהלים און געבען צדקה, בעטען השי"ת זאל פערשטערען אלע גזרות רעות, וואס שונאי ישראל (אנטיסעמיטען) טראכטען כנגד דעם דת און צו פייניגען דעם כלל ישראל, השי"ת ירחם.

לאדזער ראבינאט.

אונזער ווארט

מארד און זעלבסטמארד

אין דער געשיכטע מיט דעם זעלבסטמארד פון דעם לאמזשער קהלה-פרעזעס, דעם 62-יעהריגען הערש עפשטיין, וועלכער האט זיך גענומען ס'לעבען, ווייל ער האט נישט געקאנט איבערטראגען די יודישע צרות איז דא עפעס א בלוט-קרוב'שאפט מיט ענין מארד אין דאוואס — מיט דעם דעספע-ראציע-טאט פונם יונגען בן הרב דוד פראנקפורטער!

מארד און זעלבסטמארד לטובת הכלל האבען זיך בעגעגנט, זיך די הענט געגעבען, און זיי, די הענד, די בלאסע, ציטערדיגע מיט גרויל-ארומנעמ-מענע ארויפגעלעגט אויף אונזערע קעפ...

די, ביי וועלכע עס זענען נאך נישט אפגעטויט די רעשטלעך חושים פון זעהן און הערען און פיהלען — פיהלען, הערען און זעהן, אז — עס איז שוין נישט איבערצוהאלטען.

די מעשה נבלה, וואס ווערט אפגעטון ספעציעל דעם יודישען פאלק, די חמור'יש פערקעשנ'טע מראָ-צינקייט פון כל'ערליי פאליטישע רשעים, משוגעים, קרעטינען און סאדיסטען געהען שוין אריבער אלע גרעניצען פון פערשטאנד, און די נערוועז פון דעם יודישען מענשען, וואס זענען אפילו אין די „נאר-מאלסטע" צייטען איבערגעשפאנט, האלטען נישט אויס.

עס איז אומגעהויער שווער צו פאדערן פון דעם יודישען מיט-מענש, ער זאל פלוצעמאלבען ווערען איבער-מענש, ער זאל די גאנצע מיאוסע שפיל פון דעם בעסטיאליש-צעווילדעוועטען אדום בעטראכטען „סוב ספעציע עטערניטאטיס" (אין פערגלייך מיט דער אייביגקייט).

עס איז נאך שווערער איינצוווילעגן אויף דעם א-אפנידער צו דער מדרגה פון „שוטים שאינם מרגישים", אויף וועלכער עס האבען זייער בעקוועמע פאזיציע געפונען צעהנדליגער און הונדערטער און טויזענדער פון אונזערע אזוי צו זאגען אסימילירטע ברואים און פראראדם'ס אדער סתם שאינו יודע לשאול'ס...

די רעזיגנאציע און פערצווייפלונג פונם יודישען מענש הויבט אן אריבערצוגעהן די מחיצה פון פאר-סיוען לײדען, און זיי הויבען אן צו קלאפען אין די טויערן פון טויט — זיי רופען צוהילף, צו אויס-לייזונג דעם מלאך המות.

דאס ביז צום-לעצטען בעליידיגטע יודישע נע-פיהל קאן שוין און וועט שוין מעהר נישט אוי-בערהאלטען!

דער מארד פון פראנקפורטער'ן, און דער זעלבסט מארד פון עפשטיינ'ען זענען נישט קיין „עפיזאדען", נישט קיין צופעליגקייטען פאר צייטונגס-כראניק—

זיי מאהנען דין וחשבון, ערשטענס ביי זיך, אין אונזערע אייגענע רייהען, און דערנאך וועלען זיי קומען מיט דער גרויסער טענה צו דער וועלט!!!

ב.

דעפ. יעדינאק וויל פיהרען פוילען

אין די וועגען פון היטלער-דייטשלאנד

ווארשא, 19 (טעלעפאניש)
היינט איז אויפ'ן סיים-פלענום פארגעקומען א לאנגע דיסקוסיע איבער'ן בודזשעט פון אגראר-מיניסטעריום.

מיט א לאנגער רעדע איז ארויסגעטראטען דער אגראר-מיניסטער פאניאטאווסקי.

בעת דער דיסקוסיע האט צ.א. אויך גע-רעדט דער דעפ. יעדינאק, וועלכער האט דרך אגב געזאגט, אז פוילען מוז אומבעדינגט גיין אין די וועגען פון דייטשלאנד, עלימינירענדיג די יודען פון אלע פרנסה-צווייגען, ווי אינדוסטריע, האנדעל, האנדווערק א. אז. וו.

מיניסטער גערינג אין ווארשא

ווארשא, 19 (טעלעפאניש)
היינט איז געקומען פון בערלין דער דייטשער פרעמיער-מיניסטער גערינג, און נאכ'ן אפהאלטען א 15-מינוטיגע קאנפערענץ מיט'ן פרעמיער-מיניס-טער קאשטשאלקאווסקי, איז ער אפגעפאהרען אין די ביאלאוויעזשער וועלדער אויף יאגד.

ס'מוז ווייניגער ווערן יודען אין פוילען

רעדעס פון די סענאַטאָרען ראַסטוואָראָווסקי און פירשט ראַדזשיוויל

ראַסטוואָראָווסקי פערופט זיך אויף יצחק גרינבוים'ס „איבעריגע מיליאָן"

וואַרשאַ, 19 (טעלעפאָניש)

אויף דער היינטיגער זיצונג פון דער בודזשעט־קאָמיסיע ביים סענאַט, אין דער דיסקוסיע איבער'ן בודזשעט פון אינערן־מיניסטעריום, האָט צ. אַ. גענומען אַ וואָרט דער סענאַטאָר ראַסטוואָראָווסקי וועלכער האָט געזאָגט צ.אַ.:

— איך וויל בעריהרען נאָך איין פראָבלעם, וואָס איז די סיבה פון איבעראַרבייטען זיך פון אונזער פּאָליציי — דאָס יודישע פראָבלעם. דער דאָזיגער פראָבלעם ווערט וואָס ווייטער אַלץ שאַרפער און עס איז נישטאָ קיין אויסזיכטען, אַז די שאַרפקייט זאָל געמילדערט ווערען, דעריבער וויל די צאָהל פון די יודען אין פוילען איז צו גרויס. און די ריכטונג פון דער ווירטשאַפטליכער ענטוויקלונג אונזערער גייט אויפ'ן וועג פון קאָאָפעראַטיוויזאַציע ד. ה. צום פערקלענערען די צאָהל פון פערמיטלער, אַזוי אַז אויף אַזאַ אופן פערשווינדט דער גרונט אונטער די פיס פון אַ סך יודען. איך מייד אויס דעם פרט, וואָס געוויסע פּאָליטישע גרופּירונגען האָבען געמאַכט פון דעם דאָזיגען שווערען מלוכה־פראָבלעם אַ פּאָליטישע קאָמבינאַציע, אַ געמיין געשפּעטעל. (געמיינט די ענדעקעס...)

איך שטיי נישט אויפ'ן אַנטיסעמיטישען שטאַנדפונקט. איך פעראורטייל ווי אַמשאַרפסטען אַלע אַנטיסעמיטישע ווילדע שפּיצלעך. איך האַלט, אַז זיי פיהרען צו אַ פערווילדונג, צו אַ דערנידעריגונג פון אונזער קולטור. זיי גיבען נישט און קאָנען נישט געבען קיין רעזולטאַטען. איך גלויב, אַז דאָס רעגולירען פון'ם יודישען פּראָבלעם קאָן פאָרקומען נאָר אויף דער פּלאַטפאָרם, אויף וועלכער עס האָט זי געשטעלט דער געוועזענער דעפּוטאַט יצחק גרינבוים, ווען ער האָט געזאָגט, אַז אין פוילען איז דאָ אַ מיליאָן יודען צו־פיל. פאַר אונז בלייבט נישט קיין אַנדערער אויסוועג. ווי־נאָר אונטערצושטיצען די עיקר־אַרבייטען, וועלכע פיהרען צו יודישער עמיגראַציע. איך בין זיכער, אַז דאָס אינערן־מיניסטעריום וועט טון אַלץ, בכדי עפּיס אויסצווירקען אין דער הינזיכט. דער איינציגער אויסלאַדונג פאַר דער דאָזיגער עמיגראַציע איז פּאַלעסטינאַ שוין אין 1935 זענען מיר דערגאַנגען דערצו, אַז דער גאַנצער נאַטירליכער צוּוואוּקס מיט אַ מינימאַלען עודף האָט עמיגרירט קיין פּאַלעסטינאַ. דאָס בעדייט נישט קיין פערקלענערונג פון דעם מיליאָן, אָבער דאָס איז שוין אַן ערנסטער שטראָם, וועלכער קאָן נאָך אַ רייה יאָהרען ברענגען צו אַ נאָרמאַלער פערהעלטעניש צווישען דער יודישער בעפעלקערונג און דער איבריגער בעפעלקערונג.

די עמיגראַציע־מעגליכקייטען זענען אָפּהענגיג פון דער בריטישער פּאָליטיק, און די דאָזיגע פּאָליטיק איז אויף דעם העכסטען אופן קאָניונקטורעל. אין דעם איצטיגען מאָמענט איז, מחמת דער איטאַליעניש־אַביסינישער מלחמה, און די אומרוהען אין סיריען און עגיפּטען, פערקלענערט געוואָרען די טענדענץ פאַר עמיגראַציע. דער דאָזיגער פרט בעווייזט, אַז די סתירות וועלען מוזען בעקעמפט ווערען נישט־נאָר דורכ'ן אינערן־מיניסטעריום, נאָר דורך דער גאַנצער רעגירונג: די רעגירונג מוז אָננעהמען אַ פּראָגראַם פון שטיצען, נאָרמאַליזירען די מעגליכקייטען פאַר יודישער עמיגראַציע. שוין אין דעם יאָהר איז די סיטואַציע ערגער ווי ביז־אַהער. די צאָהל עמיגראַנטען, וואָס מ'האָט אַרויסגעשיקט אין יאָהר 1935 וועט מען שוין נישט קאָנען דערגרייכען. דאָס איז אַ פּראָבלעם, וואָס נויטיגט זיך אין אַ דיפּלאָמאַטישער אַקציע. די צאָהל סערטיפיקאַטען, וועלכע עס פאָדערט די יודישע בעפעלקערונג, שטייגט אַ סך איבער דעם סכום סערטיפיקאַטען, וועלכע עס גיט די ענגלישע רעגירונג. די צאָהל סערטיפיקאַטען פאַר פוילען מוז זיין גרעסער, ווי די צאָהל פאַר אַנדערע מלוכות. ווייל אין פוילען געפינט זיך דער גרעסטער יודישער קיבוץ אין אייראָפּאַ. מיר דאַכט זיך — זאָגט ער — אַז אַ דיפּלאָמאַטישע אינטערווענץ פון אויסערן־מיניסטעריום וואָלט געקאָנט אויספּועלן אַ גרעסערע צאָהל סערטיפיקאַטען.

צי זאָלען מיר זיך בעגרעניצען בלויז מיט דער פּאַלעסטינאַ־עמיגראַציע, אָדער זאָל די רעגירונג זיך בעמיהען אַרויסצוּווייזען איניציאַטיווע אין אויסנוצען אַנדערע שטחים, איינגיין אין אַ קאָנטאַקט מיט גרויסע יודישע קאַפּיטאַליסטישע אָרגאַניזאַציעס אויפ'ן אינטערנאַציאָנאַלען געביט? — וועגען דעם קאָן איך זיך נישט אַרויסזאָגען. ווען איך לייען אָבער אין די בלעטער, אַז די אַמעריקאַנער יודען האָבען געגעבען 10 מיליאָן דאָלאַר אויף עמיגראַציע־צוועקען פאַר די דייטשע יודען, און די ענגלישע יודען האָבען געגעבען 5 מיליאָן — דאַן האָב איך דעם איינדרוק, אַז אַ צוזאַמענאַרבייט מיט די דאָזיגע אָרגאַניזאַציעס וואָלט געווען געוואונשען:

אַשר וואָלט זיך איינגעגעבען מיט בשותּפות'־דיגע כּוחות צו געפינען אַזאַ טעריטאָריע, וועלכע וואָלט אונז געמאַכט אינאָפּהענגיג פון דער ענגלישער פּאָליטיק אין פּאַלעסטינאַ, וואָס—ווי עס ווייזט אויס—גיט נישט קיין גוטע אויסזיכטען אין דער נאָהענטסטער צייט פאַר דער יודישער עמיגראַציע. דאָס איז אַ פּראָבלעם, וועלכען עס מוז נעמען אין איהרע הענד די רעגירונג, און די געזעלשאַפט מוז פערשטיין, אַז דאָס איז דער איינציגער קאָנסטרוקטיווער יודישער פּראָגראַם - דערפאַר ווייל דאַ ערשט וועט לייכטער זיין אָפּצואווענדען די „היי־סערע" עלעמענטען פון פאָלקעס און שויבען־ברעכער!

שפּעטער האָט אויך גערעדט דער סענאַטאָר ראַדזשיוויל, וועלכער האָט מסכּים געווען אויף סענאַטאָר ראַסטוואָראָווסקי'ס שטעלונג אין דער יודען־פראַגע, אַרויסטרעטענדיג שאַרף געגען די עקסצעסען, און זאָגענדיג, אַז די רעגירונג [...] אַנצונעהמען די שאַרפסטע מיטלען געגען [...] אויף אַזאַ אופן קאָן נישט געלעזט ווערען [...] פראַגע אין פוילען, און אַז מ'דאַרף [...] גאָר אַנדערען צוגאַנג. עס וואָלט געווען [...] שען — האָט ער געזאָגט — אַז לויט דער [...] יאַטיוו פון מיניסטער, זאָלען פאַר פוילען [...] פּועלט ווערען אַזעלכע עמיגראַציע־קוואָטעס [...] זאָלען ענטשפּרעכען דער אַלגעמיינער צאָהל [...] אין פוילען.

דאָס דאַרף—האָט ער געזאָגט—אין אינ[...] פעלקער און לייגט שרעקליכע נויט, און [...] געבען דעם דאָרפס־מענש אַ מעגליכקייט [...] אין שטאָט אריין, וואו ער זאָל פערנעה[...] אָרט, וואָס וועט פריי ווערען פון עמיגריר[...]

אַ געלעגענהייט פאַר אינזערע סטריעלער און סוחרים
אויספלוג אויף די גרויסע יריד'ן אין
פראַג און וויען
פון 3־טען ביז'ן 10־טען מערץ ה. י.
פרייז 3־טע קל. 179 זל.
2־טע קל. 219 זל.
איינשרייבונגען ביז'ן 28־טען פעברואַר
אנמעלדונגען נעהמט אָ
„אָרבּיס"
לאָדז. פּיעטרקאָווער 18
טעל. 249 40.

dziś
wtorek,
25 b. m.
SZUKAJCIE
zł. 10 (w złocie)
w pączkach
w cukierniach i u od sprzedawców
„JÓZEF PIĄTKOWSKI"
Plac Wolności 4, tel. 215-63, Ziemiańska, Piotrk. 76, tel. 211-11 i Piotrkowska 126, tel. 13633.

נײַער קאָנצערט־זאַל, פּיראַמאָוויטשאַ 3.
שבת, דעם 22־טען ד. ח. 9 אַ זייגער אין אָוועמד
קומט פאָר אין נייעם קאָנצערט־זאַל (פּיראַמאָוויטשאַ 3)
אַ גראַנדיעזער
אָוונט־פעסט
לטובת די אָרימע קינדער פון דער פאָלקס־שולע № 127 (ציגעל־גאַס 63)
אין פּראָגראַם: מוזיק, טענץ און פערשידענע איבעראַשונגען.
בילעטען צו בעקומען ביי דער קאַסע פון זאַל.

חבל על דאבדין!
בלב קרוע ומורתח אנו מודיעים שאחרי מחלה כבדה וקצרה נלקח מאתנו בננו היקר, הבחור המצוין במדותיו, תלמיד ישיבת „כתר תורה" (פולנאצנא 11)
נ"ע חנינה אשר בימארק
ב"רחנוך העניך נ"י
בשנת 15 לימי חייו.
הלויתו למנוחת עולמים תהי' היום ביום ה' פ' משפטים, כ"ז לח' שבט תרצ"ו, בשעה 1.30 אחה"צ מבית החולים פאזנאנסקי, רחוב שטערלינג 3.
השרויים בצער עמוק
הוריו, אחיותיו. זקנותיו, דודיו ודודותיו.

דעם ה'
שלמה פאַרבער
צום טויט פון זיין
פרוי נ"ע
דעם טיפסטען מיטגעפיהל.
זייט געטרייסט!
פנחס באַלדערמאַן.

נאָך לאַנגע און שווערע ליידען איז נפטר געוואָרען מיטוואָך און דעמועלבען טאָג צו קבורה געקומען מיין ליבע פרוי, אונזער טייערע און אונפערגעסליכע מוטער, שוועסטער, שוועגערין און טאַנטע
נ"ע יוטע שעראַדזקאָ
(נאַוואַווינע פּולנאָצנאַ 14) אין עלטער פון 60 יאָהר
וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער
די טיפטרויערנדע פערבליבענע
מאַן און פאַמיליע.

בריליאַנטען, גאָלד זילבער [...] ראַמבאַרדקע [...]
און גאָלדענע צייגער
קויפט און צאָהלט די העכסטע פּרייזען
דאָס יובילער־געשעפט
M. LISSAK 5 פּעטריקאָווער

אויערען, נאָז און האַלז
קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Rakowski
פּיעטריקאָווער 67. טעל [...]
נעהמט אָן שטענדיגע קראַנקע
אָפּעראַציע א. אז. וו. ווי אויך [...]
רישעס פון 9־2 און פון 4־8

פאַר גאַרד,
ביושומעריע
און לאָמבאַרד־קוויטעס
צאָהלט די העכסטע פרייזען
אליעזער פּיאַלקאַ
פּיעטריקאָווער 7.

ד"ר העללער
ספּעצ. פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער - שוואַכע
8 טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89
נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט,
זונטאָג פון 10—2 מיטאָג.
פאַר פרויען - אַ ספּעציעלער וואַרטע־זאַל

SILBERSTROM
Kilińskiego 127
ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט, [...] און געשלעכטס־קראַנקהייטען
קוואַרץ־לאַמפּ. — ראַדיקאַלע [...] פון איבריגע האָר.
נעהמט אָן פון 4—8 [...]

„שוין ערשינען!
„פּאַלשע חרפה"
צווייטער באַנד
פון ד"ר מעד. ה. רוזשאַנער.
16 טיילען, צוו. אַנד.:
ווי אַזוי שטעקט מען זיך אָן מיט סיפיליס;
די וואַסערמאַן־רעאַקציע;
צי קאָן סיפיליס פולשטענדיג אויסגעהיילט ווערען?
סיפיליס און התונה־האָבען;
די פערזענליכע פערהיטונג פון געשל. קראַנקה.
צו בעקומען ביי אַלע צייטונגס־פערקויפער. פרייז 1 זל.

געדענקט, שטשעשליווי
ביי
אַ גרויסער אויסוואַהל פון
אָריגינעלע בילליגער און טאָמאַשאָווער סחורות
אויף אַנציגער און פּאַלטענס
פון די בעסטע קוואַליטעטען ווי אויך פערשידענע רעשטען
מיט 30% בילליגער
קומט און איבערצייגט אייך!
R. Szczęśliwy
לאָדז, 5 נאַוואָמיעסקאַ 5
טעל. 156-09.
געדענקט פראַנט II שטאָק.

סטאַרשי פעלדשער
Moszkowiczowa
וואַוינט יעצט
זשעראָמסקיעגאָ [...]
טעל. 206-05

Dr. med.
I. GLAZER
ספּעציאַליסט פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען
ZACHODNIA 64, tel. 185-49.
נעהמט אָן פון 12—2 מיטאָג
7 ביז 8.30 אָוונט
זונטאָג און חגאות פון 10—12

Dr.
Wajnberg
ספּעציאַליסט פאַר לונגען, האַרץ און סקלעראָז קראַנקהייטען
145 פּיעטריקאָווער
טעל. 126-02.
נעמט אָן פון 9־10 פריה, 3־5, 8־9 אוו.

Dr. med.
W. ŻADZIEWICZ
ספּעציאַליסט פאַר אויערען, נאָז, האַלז און קעהלקאָפּ־קראַנקהייטען
Piotrkowska 164, tel. 125-26
נעמט אָן פון 5—8 אָוונד.

DR. MED.
H. KRAUSKOPF
אַקושעריע און פרויען־קראַנקהייטען
זגערזשער 15, טעל. 113-47
נעהמט אָן פון 8.30 ביז 10 אינדערפריה
און פון 4 ביז 8 אין אָוונד.

Dr. W. Łagunowski
specjalista
chorób wenerycznych, seksualnych i skórnych
(Gabinet Roentgeno- i światło-leczniczy)
PIOTRKOWSKA 70 tel. 181-83
Przyjmuje: od 8.30 do 10.30 rano, od 1-ej do 2.30 pp. i od 6 do 8.30 wiecz
w niedziele i święta od 10—1.

לאָדזער יוד. לאַקאַ[...]
און סובלאַקאַטאָר [...]
געפינט זיך
אויף פּיעטריקאָווער 31
טעלעפאָן 264-38
דער סעקרעטאַריאַט איז [...]
פון 6 ביז 9 אָוונט. ס'ווערען [...]
ביטעס, ערטיילט עצות [...]
סכסוכים און געפיהרט [...]
אין עקסמיסיע־פּראָצעסן.

עלטסטער פעלדשער
ש. דרעש
רוטאַמירסקאַ 4, טעל. 184-78.
נעמט אָן פון 8—10 פרי, פון 1.30—4 נ"מ
און פון 6—7 אָוונד.

Dr. med. LEON FAMILIER
אינערליכע און קינדער - קראַנקהייטען
6 שערפּיעז 37 (בענעדיקטאַ)
נעהמט אָן פון 5—7 נאָכמ.

Dr. med. M. TAUBENHAUS
ספּעציאַליסט
פאַר אקושעריע און פרויען־קראַנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואַנגערשאַפט
זגערזשער 11, טעלעפאָן 246-09.
נעהמט אָן פון 4—8 אָוונד.

Dr. med.
G. GERSZTAJN
ספּעציאַליסט פאַר אויגען קראַנקהייטען
Traugutta 12, tel. 175-10
נעהמט אָן פון 11-2 און פון 5 ביז 8.30 אוו.
אונבעמיטעלטע— לעטשניצע פרייזען.

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראָלאָג
ספּעצ. פאַר נירען, בלאָז און אורין־קראַנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעמט אָן פון 9־11 און פון 6־8 אָוונט.

נייע רעגירונג אין שפאניען בכדי צו דערהאלטען די רוה אין לאנד

מאדריד, 19 (ספ. טעל.)
די רעגירונג האט זיך אנגעגעבען אין דימיסיע. דער פרעמיער וואלדארעס האט נאכ'ן אנגעבען דימיסיע, נישט געגעבען קיין שום אויפקלעהרונג ... דעם. וואס עס האט איהם געשטויסען ... דעם שריט. ער האט וואהרשיינליך נישט ... טראגען די אחריות, אלס איננערן-מיניסטער ... דערהאלטען די איבערליכע רוה אין לאנד.

מאדריד, 19 (ספ. טעל.)
... האט געשאפען א נייעם קאבינעט.

...לום קלאגט נישט אן די אנפאלער

...ריז, 19 (ספ. טעל.)
... האט דער אויספארשונגס-ריכטער ... מאל פערהערט דעם דעפ. לעא בלום, ... אין דער וואוינונג. בלום האט זיך אפ... צו געבען וואסערע-נישט-איז דערקלערונ... די פערזאנען פון די אנפאלער, און בע... אז ער האט נישט בדעה צו קלאגען די ...

...עקוציע פון הויפטמאנ'ען?

...רענטאן, 19 (ספ טעל.)
דער ריכטער טרענשארד האט בעשטימט דעם ... פון הויפטמאנ'ס עקזעקוציע- צווישען ... מערץ און 4. אפריל.

...עפענט די „מכביאדע“

...ארשא, 19 (ספ. טעל.)
... ניטמזשיצא (טשעכאסלאוואקיי) האבען זיך ... פייערליך אנגעהויבען די ווינטער-פערמעס ... פון וועלט-פערבאנד „מכבי“, אין וועלכע ... באטייליגען זיך 12 לענדער, עסטרייך, אונגארן, ... רומעניען, חענעמארק, נארוועגען, יוג... סלאוויען, דייטשלאנד, שווייץ, לעטלאנד, טשעכא... סלאוואקיי און פוילען.

...וס דער נאצי-טעטיגקייט אין לאנד

...זאטאוויץ, 19 (טעלעפאניש)
... די לעצטע טעג זענען אויפ'ן שטח פון ... שלעזישער וואיעוואודזטווע און קאטאוויץ אדורכ... געווארען ארעסטען פון אנפיהרער פון ... דער נאצי-ארגאניזאציע. די דאזיגע אר... איז מיט א צייט צוריק לעגאליזירט ... נישט אלס א פארטיי, נאר אלס א בע... נאך די איצטיגע ארעסטען האט זיך ארויס... אז די ארגאניזאציע האט נישט-נאר גע... א נאצי-טעטיגקייט, נאר אז זי האט אויך ... אנאנט-מלוכה'שע ארבייט, פערשפריי... איהרע נעצען, אין געהיים, אין גאנצען ... אויך נעבען ווארשא און צווישען דער ... קאלאניע אין לאדז.
די דאזיגע ארגאניזאציע איז אויך געווען אין ... מיט אויסלענדישע פאקטארען, וואס וועט ... בעגרינדעט ווערען אינ'ם בעשול... וועלכער ווערט צוגעגרייט דורך דער ... פראקוראטור.

שווייצארישע רעגירונג אויפגעלעזט די נאצ.-סאציאליסט. ארגאניזאציעס

זשענעווע, 19 (ספ. טעל.) אויף דער זיצונג פון פעדעראל-ראט, וואס איז צוזאמענגערופען געווארען נעכטען איבערראשנדיג אין בערן, האט די שווייצארישע רעגירונג בעשלאסען תיכף אויפצולייזען אלע נאציאנאל - סאציאליסטישע ארגאניזאציעס אויפ'ן טעריטאריום פון דער שווייצארישער קאנפעדעראציע.
גלייכצייטיג זענען אנגענומען געווארען דעקרעטען, דורך וועלכע עס ווערט פערארדנעט תיכף ארויסצושיקען מחוץ די גרעניצען פון דער שווייץ א סך דייטשען, וואס זענען אנגאזשירט אין דער נאציאנאל-סאציאליסטישער פראפאגאנדע.
לויט ידיעות געבען איבער די ערשטע דעפעשען וואס זענען דא אנגעקומען פון בערלין, האבען די בעשלוסען פון דער שווייצארישער רעגירונג גע... מאכט א שטארקען איינדרוק אויף דער וויל-העלם שטראסע. דער עפעקט אין בערלין איז נאך א שווע... רערער דערמיט, וואס קיינער האט זיך דארט נישט פארגעשטעלט, אז די שווייצארישע רעגירונג וועט האבען דעם מוט צו מאכען אזא ראדיקאלען און ענערגישען שריט.

פערשווערונג אויף האילע סעלאסיע
די סיטואציע אויף די אביסינישע פראנטען

אדיס אבעבא, 19 (ספ. טעל.)
דא איז, אויפ'ן פליה-פלאץ, ענטדעקט געווארען א פערשווערונג אויפ'ן לעבען פון אביסינישען קייזער היילע סעלאסיע. דער עראפלאן, אויף וועלכען דער נעגוס מאכט געוועהנליך זיינע נסיעות, איז בעשעדיגט געווארען. פרטים פונם דאזיגען פערשווערונג ווערען צוליב דער אויספארשונג געהאלטען בסוד. עס קורסירען קלאנגען, אז אין די צילינדערס און אינם אויל איז אריינגעשיט געווארען זאמד. לויט די קלאנגען, האט די אויספארשונג פעסטגעשטעלט, אז די פערשווערונג איז צוגעגרייט געווארען דורך א שפיאנאזש - ארגאניזאציע.
לויט פערשידענע קאמוניקאטען איז דער הייינטיגער טאג אויפען צפון-פראנט אדורך אומגעטערן צייכען פון וויטעהדיגען אטאקע פון די איטאליענישע לופט-פליהער אויף דעם אביסינישען מיליטער, וואס ציהט זיך צוריק אין דער דרום-ריכטונג. די איטאליענישע אפענזיווע גייט איצט אין דער ריכטונג פון בענדא, וועלכער איז א וויכטיגער סטראטעגישער פונקט און פיהרט צו מאקאלע. די איטאליענישע ארטילעריע האלט אין איין פייערן.

געשטארבען ד״ר מאיר קלומעל

ירושלים, 19 (יט״א טעלעפאניש)
אין עלטער פון 61 יאהר איז געשטארבען ד״ר מאיר קלומעל.
דער טויט פון דעם אנגעזעהענעם ציוניסטישען עסקן, האט ארויסגערופען א טרויער אין גאנצען לאנד.

אויך ביי אונז אין פוילען, וועט די טרויעריגע ידיעה ארויסרופען אנ'אויפריכטיגען טרויער. ווא... רום דא ביי אונז אין פוילען, איז ד״ר מאיר קלומעל געווען בעליבט. אין קריגס-צייט איז ער געשטאנען אין דער שפיץ און אנגעפיהרט מיט דער ציוניסטישער בעוועגונג אין פוילען.
די ערשטע קריגס-יאהרען, האט ער אנגעפיהרט מיט דער ארבייט פון א גאנצע רייהע הילף-ארגאניזאציעס. די לעצטע יאהרען האט ער געלייטעט מיט'ן פאלעסטינא-אמט אין ווארשא, וואו ער האט אפגעגעבען זיין צייט און ענערגיע. מיט עטליכע יאהר צוריק, האט ער זיך בעזעצט אין ארץ ישראל. מיט א צייט צוריק איז ער שווער קראנק געווארען און האט שוין נישט פערלאזען ס'בעט. נעכטען האט ער אין דער אנוועזענהייט פון זיינע נאהענטע אויסגעהויכט די נשמה.

* * *

ווארשא, 19 (טעלעפאניש)
באלד ווי ס'איז אנגעקומען די טרויעריגע ידיעה וועגען טויט פון ד״ר מאיר קלומעל, האט דער צ. ק. פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע צוזאמענגערופען א טרויער - זיצונג פון אלע ציוניסטישע גרופירונגען. עס זענען געהאלטען געווארען טרויער-רעדעס. און נאכ'ן בעעהרען מיט אויפשטעהן דעם אנדענק פון פערשטארבענעם אנגעזעהענעם עסקן, איז בעשלאסען געווארען צו פלאנצען א פארק אין ארץ ישראל אויפ'ן נאמען פון ד״ר מאיר קלומעל.

בירנינגהאמער אוניווערזיטעט
בעטייליגט זיך נישט אין די פייערונגען פון דער היידעלבערגער אוניווערזיטעט

לאנדאן, 19 (יט״א טעלעגראפיש)
אין „טיימס“ איז פערעפענטליכט א בריף פון דעם בעקאנטען געלעהרטען ראבערטזאן אין וועלכען ער ערקלעהרט, אז די אוניווערזיטעט אין בירנינגהאם וועט זיך נישט בעטייליגען אין דער פייערונג פון דער היידעלבערגער אוניווערזיטעט.

ראדיא - פראגראם
דאנערשטאג, ד. 20 פעברואר

6.30 לידער, 6.33 גימנאסטיק, 6.34 גימנאסטיק, 6.50 פליטען, 7.20 ידיעות, 7.30 פליטען, 7.50 טאג-פראגראם, 7.55 עטליכע אינפארמאציעס, 8 אודיציעס פאר שולען, 11.57 צייט-סיגנאל, 12.03 ידיעות, 12.05 מוזיקאלישער פריהמארגען, 1 קאנצערט, 1.25 הויז-ווירטשאפט, 1.30 קאנצערט, 3.12 לאדזער בערזע, 3.15 ידיעות וועגען פוילישען עקספארט, 3.20 ווארשאווער בערזע, 3.30 מוזיק, 4 אודיציע פאר קינדער, 4.15 לידער, 4.45 גאנץ פוילען זינגט, 5 רעפעראט, 5.15 קאנצערט פון קראקא, 5.50 רעפעראט, 6 פארטעפיאן - רעטשיטאל, 6.30 שמועס, 6.40 ווי פערברענגט מען יום-טוב, 6.45 פארטעפיאן רעטשיטאל, 7.10 פראגראם אויף מארגען, 7.20 רעקלאמע קאנצערט, 7.35 ספארט-ידיעות, 7.40 ספארט, 7.50 אקטועלער שמועס, 8 קאנצערט, 8.45 אוונט-ידיעות, 8.55 שמועס, 9 קאמעראל - קאנצערט, 9.35 געזאנג, 10 סימפאנישער קאנצערט, 11 ידיעות, קאמוניקאטען, 11.05 טאנץ-מוזיק.

קאמוניקאט.

דערמיט מאכען מיר צלעמען בעקאנט. אז אלע אונזערע לאסען צו עדר 1-טער קלאס 35-טע מלוכה-לאטעריע, זענען געווארען אויספערקויפט.

מיר בעטען אונזערע ג' שפילער צו די נאהענטסטע לאטעריען וואס פריהער ביי אונז צו קויפען די לאסען.

Kolektura Lot. Państwowej

J. WOLANOW

נייע פערארדנונג וועגן ריטשאלטירטן שטייער פון אומזאץ

די נייע פעראָרדנונג פון פינאנץ-מיניסטער ... אין פאר די שטייערן-יאהרען 1936 און ... דעם סיסטעם פון צאהלען שטייער פון אומזאץ ... פון ריטשאלט.
... אויף א ריטשאלט האבען פאלגענדע ... נעמונגען:
די וואס קויפען אויס א פאטענט 2-טע האנ... קאטעגאריע און פיהרען א קלייןהאנדעל מיט ... אדער מיט ספעציעלע סחורות, ווי צב״ש ... און קאסמעטיק, פערשידענע צאפראטען, ... שפיגלען, גומענע אויסארבייטונ... ... און טייה, לאקען און אייל-פארבען, ... לעמפ, גארן און שפיצען, מאטארען, ... צו מאשינען.
... וואס קויפען אויס פאטענטען פון 3-טער ... האנדעלס-קאטעגאריע און פיהרען א ... פון כל-ערליי סחורות אויסשליסליך צו ... יואס פערקויפען קאלטע געטראנקען, ... מאנגלען און וואל-קעמערייען.
... וואס קויפען אויס אינדוסטריע-פאטענטען ... אדער 8 קאטעגאריע. צו דער קאטעגאריע ... אויך צוגערעכענט האנדווערקער און פור...
... מדארף אבער צוגעבען, אז נור די אויסגע... אונטערנעמונגען זענען בערעכטיגט אויף ... ריטשאלט, אויב זייער אומזאץ אין יאהר 1935 ... נישט איבערגעשטיגען די סומע פון 50 טוי... גילדען, צוזאמען מיט דער לייזונג פאר אזוי...

גערופענע סצאליבירטע ארטיקלען.
שוהפוח'ן מיט בעגרעניצטער האפטונג, קאא־פעראטיוען און די אונטערנעהמונגען, וועלכע וועלען ביז'ן 29 פעברואר 1936 בעלייגען א שריפטליכע מעלדונג אין געהעריגען פינאנץ-אמט, אז זיי פיהרען פון אנהויב 1936 האנדעלס-ביכער, האבען נישט קיין רעכט אויף קיין ריטשאלט. דעסגלייכען ווערט צוזאמען מיט אלע אנדערע נישט אויסגערעכענטע קאטעגאריעס אונטערנעמונגען אויך נישט אנערקענט קיין ריטשאלט פאר יאטקעס, וואורשט-געשעפטען און פאבריקען.
די ענדערונג פון דער פירמע אדער פערזאן פון אונטערנעהמער, אויב די בראנזשע און מאסשטאב פון געשעפט איז נישט געענדערט געווארען, האט נישט קיין השפעה אויפ'ן ריטשאלט. דעסגלייכען פערלירט מען אויך נישט דעם ריטשאלט, אויב מ'ענדערט דעם לאקאל פון דער אונטערנעמונג.
דער פינאנץ-אמט פעררעכענט יעדע, בערעכטיגטע אויף א ריטשאלט אונטערנעהמונג, צו איינער פון די 26 פעסטגעשטעלטע גרופען, אפהענגיג פון דער הויך פון דורכשניטליך-געמאכטען אומזאץ און מעלדעט וועגען דעם שריפטליך די פעראינטערעסירטע צאהלער.
אין משך פון 14 טעג נאכ'ן דערהאלטען די מעלדונג, מעג דער צאהלער אריינטראגען אין ארטיגען פינאנץ-אמט א בקשה, אז מ'זאל איהם פערעכענען צו א קלענערער גרופע. אזעלכע בקשות פעטענט, וועלכער מוז איינגעלאדען ווערען אויף דער זיצונג דורך א שריפטליכער מעלדונג, וואס דארף איהם איבערגעגעבען ווערען מינדעסטענס 5 טעג פריהער.
וויבאלד צווישען נאטשעלניק און פעטענט קומט נישט צו קיין הסכם בנוגע דער גרופע, קאן קיין ריטשאלט נישט אנערקענט ווערען, נאר ס'ווערט איהם אויסגעמאסטען שטייער פון אומזאץ לויט די אלגעמיינע פארשריפטען.
צו די בעשטייערטע ווערען ארויסגעשיקט צאל־בעפעהלען. אין משך פון ווייטערדיגע 30 טעג קאנען די אומצופרידענע דערלאנגען א רעקורס.
דער ריטשאלטירטער שטייער פאר די אנגעזויזענע צווייי יאהר איז צאהלבאר אין פאלגענדע 4 ראטעס: ביז'ן 15 יוני, 15 סעפטעמבער, 15 נאוועמבער 1936 און ביז'ן 15 פעברואר 1937.
ביז'ן 15 יוני 1936 קאנען די אונטערנעמונגען דערלאנגען אין געהעריגען אמט אנקלאגעס, הלמאי מ'האט זיי נישט אנערקענט קיין ריטשאלט.
וויבאלד ס'ווייזט זיך ארויס, אז די בעטרעפענדע אונטערנעמונג האט בעדארפט אויסקויפען א העכערע קאטעגאריע פאטענט פערלירט מען דאס רעכט אויפ'ן ריטשאלט.
אין פאל, ווען מ'ליקווידירט אין משך פון דער צייט די אונטערנעמונג, מוז מען תיכף מעלדען וועגען דעם אין פינאנץ-אמט. דאן הערט מען אויף צו טראגען די התחייבות פאר'ן ווייטערדיגען שטייער-בעטרעף.

נרייט זיך צו דער לעצטער געזעגנונגס-פארשטעלונג! דינסטאג, דעם 25-טען ד. ח. א רייכער ריזיגער פראגראם! — פרטים קומען! —

יצחק נאזשיק'ס לעצטע פרעמיערע
סערטל'קאטץ
שבת 4 נאכמ. אויפ'ן תל-אביב
פון 54 גר. ביז 1.70 זל.

לעצטע 6 טעג! הייבט, 9 אוונט
פרייזן פון 54 גר. ביז 2 זל.
ערשטע רייהע.

טעאטער „ראמאיטאשטשי“ ציגעל-גאס 27. דיר: ד. צעלמייסטער.
בילעטען צו בעקומען פון 2–11 און פון 5 נאכמ. ביי דער קאסע.

ווענען פרעמיער קאָשטשאַלקאָווסקי׳ס רעדע

דער רעצעפּט פון דעם ענדעקישען „דזשענניק נאַראָדאָווי״

די נעכטיגע פּוילישע פּרעסע האָט שוין זיך אָפּגערופען אויף דער עקספּאָזע פון פּרעמיער קאָשטשאַלקאָווסקי. דער לינק־סאַנאַטאָרישער „קוריער פּאָראַנני״ איז זעלבסטפערשטענדליך צופרידען פון פּרעמיערס עקספּאָזע. די צייטונג ווייזט אָן, אַז דער פּרעמיער האָט אַלס צענטראַל פּראָבלעם אַוועקגעשטעלט די פראַגע פון נאַציאָנאַלער פערטיידיגונג, פעסטשטעלענדיג, אַז די אַרמעע פערנעהמט דאָס ערשטע אָרט אין פּוילישען מלוכה־לעבען, האָט פּרעמיער קאָשטשאַלקאָווסקי בעטאָנט, אַז די ענגע און האַרמאָנישע צוזאַמענאַרבייט אין דער רעגירונג און מיליטער איז דער קאַרדינאַלער פּונקט אין דער רעאַליזירונג פון דער פּוילישער מלוכה אָרדענונג.

ווייטער שרייבט דער „קוריער פּאָראַנני״, אַז דער צווייטער הויפּטמאָטיוו פון דער מלוכה־סטאַבילי־זאַציע, וואָס האָט זיך אַרויסגעוויזען פון פּרעמיערס רעדע איז די שטאַנדהאַפטיגקייט פון דער פּוילישער אויסערליכער פּאָליטיק, זיך אָקעגענשטעלענדיג זיך דער מיינונג פון די מענשען, וואָס מיינען, אַז די אויסערליכע פּאָליטיק דאַרף בעשטעהען אין צופּאַסען זיך יעדעס מאָל צו די קאָניונקטורעלע ענדערונגען אין דער אינטערנאַציאָנאַלער פּאָליטיק. דער דריטער מאָטיוו צו וועלכען דער פּרעמיער גיט צו אַ נישט קלענערע בעדייטונג איז די פראַגע פון דער רעאָרגאַניזירונג פון דער נייער מלוכה־אָרדנונג און דעם קאָדעקס פון פּאָליטישען לעבען און די אונערשיטערליכע ראַהמען פון דער קאָנסטיטוציע.

צום סוף ערקלערט נאָך די צייטונג, אַז „דער רעגירונגס־שעף איז בעלעבט מיט׳ן בעסטען ווילען און גלויבט אין זיינע כּוחות און אין די כּוחות פון זיין פאָלק. דער ערפאָלג פון זיין פּלאַן איז אָפּהענגיג אין אַ בעדייטענדער מאָס דערפון ווי ווייט זיין לעצטע רעדע וועט געפינען אַן אָפּקלאַנג אין יענע קרייזען צו וועלכע זי איז געווען געווענדעט. דאָס הייסט: אויף וויפיל די וועלט פון די בעזיצענדע וועט ענטפערען אויף דער אויפאָדערונג פון דער רעגירונג מיט דערזעלבער גרייטקייט צו קרבנות וועלכע עס האָט געגעבען און גיט פאַר דער מלוכה די וועלט פון אַרבייט״.

דער „אי. ק. צ.״ שטעלט זיך בעזונדערס אָפּ אויף דעם ווירטשאַפטליכען טייל פון דער רעדע. די צייטונג שרייבט, אַז די אַרגומענטען פון פּרעמיער געגען דעם שליסען די אַרבייטס־ווארשטאַטען, געגען דער לוין־רעדוקציע, פאַר פערגרעסערען די קויפּסקראַפט פון דער בעפעלקערונג, וועלכע מוז אַריינגעצויגען ווערען אין קרייז פון פּראָדוקטיווע אַרבייט, רופט זיך אָפּ מיט אַ הילכיגען עכאָ איבערן גאַנצען לאַנד אין דער לאָזונג פון פּרעמיער „ברויט און אַרבייט פאַר אַלע״. איז אַממייסטען פערשטענדליך פאַר די מאַסען, אַז דער פיהרער פון מלוכה־רודער זעהט וואו עס געפינט זיך דער נעווראַלגישער פּונקט פון דער היינטיגער לאַגע אין פּוילען.

„עס איז אויך נישט קיין וואונדער — שרייבט ווייטער די צייטונג — אַז צוליב דער דיסקוסיע, וואָס קומט לעצטענס פאַר אויף ־ער טעמע פון עטאַטיזם, האָט דער פּרעמיער ־אי־ זיך אויך אַרויסגעזאָגט אין דער פראַגע. מיר האַלטען, אַז בעזונדערס וויכטיג איז זיין ערקלערונג וועגען דער נויטווענדיגקייט צו שאַפען אַ קלאָרע סיטואַציע. זאָל די מלוכה זאָגען, מיט וואָס זי אינטערעסירט זיך אויפן ווירטשאַפטליכען געביט און וואָס זי בעטראַכט פאַר דעם געביט פון פּריוואַטער איניציאַטיוו. עס איז באמת פּאַראַליזירענד פאַר יעדען אונטערנעהמונגס־דראַנג, אויב קיינער ווייסט נישט, צי די מלוכה וועט מאָרגען נישט אַרויסטרעטען אין דער ראָלע פון אַ קאָנקורענט, וועלכער וועט צושטערען דעם וואַרשטאַט, וואָס איז געשאַפען געוואָרען דורך דעם יחיד לטובת דעם אונערזעטליכען עטאַטיזם. צום בעדויערן איז ביז איצט קיינמאָל נישט אָנגעצייכענט געוואָרען אַזאַ גרעניץ און האָרט ווי זי איז יאָ אָנגעצייכענט געוואָרען האָט מען זיך נישט אָפּגעשטעלט זי „איבערצושרייטען״.

דער ענדעקישער „דזשענניק נאַראָדאָווי״ איז זעלבסטפערשטענדליך נישט צופרידען מיטן פּרעמיערס רעדע און גיט דעם בעקאַנטען ענדעקישען רעצעפּט, ווי אַזוי צו „ראַטעווען״ פּוילען. רעדענדיג וועגען דער אָרימקייט אויפן דאָרף, שרייבט די צייטונג:

„די איבערבעפעלקערונג פון אונזער דאָרף קען מען בייַ די היינטיגע בעדינגונגען לעזען נאָר אויף איין אופן. אַלע אַנדערע אופנים קענען בעטראַכט ווערען נאָר אַלס הילפס־מיטלען. דאָס איינציגע ווירקזאַמע מיטעל איז קאָלאָניזירען אונזערע דאָרפישע בעפעלקערונג אין די שטעט און שטעטלעך. דאָס איז איבעריגענס אַן׳אַלט ווי די וועלט אויספּראָבירט מיטעל פון אַלע ציוויליזירטע פעלקער אויף מערב.

דערווייל געפינען זיך אָבער אונזערע שטעט און שטעטלעך אין די הענד פון אַ פרעמדע בעפעלקערונג, אַ געשלאָסענע, גוט אָרגאַניזירטע און וואָס היט זאָרגפעלטיג דעם ערשעפענדען בעזיץ. איצט האָט נישט נאָר דער פּוילישער פּויער, וואָס וויל זיין זוהן אַרויסשיקען אין דער שטאָט צום האַנדווערק, אָדער האַנדעל, נאָר אַפילו דער אינטעליגענט, וואָס איז מעהר צוזאַמענגעבונדען מיט דער שטאָט, האָט צוליב דער יודישער פערפּלייצונג נישט קיין מעגליכקייטען. ענדערען דעם דאָזיגען צושטאַנד קען נאָר אַ פּאָלשטענדיגע לעזונג פון דער יודען־פראַגע. און דערויבער פּאָדערט האָט גאַנצע לאַנד אויף אַ עלעמענטאַרען אופן די האַזיגע לעזונג. דאָס איז נישט קיין רעזולטאַט פון דער אַגיטאַציע פון אַ „נעגאַטיווען נאַציאָנאַליזם״, ווי דער פּרעמיער האָט זיך אויסגעדריקט, נאָר אַ בעדייטענד טיפערע זאַך, אַ אָרגאַנישער פּראָצעס, שוין מיט אַ עלעמענטאַרער קראַפט, וועגען וועלכען קיין שום פּוילישער פּאָליטיקער דאַרף נישט פערגעסען.

דערווייל אָבער איז דער פּרעמיער קאָשטשאַלקאָווסקי, וועלכער האַלט די קאָנסטיטוציע פון אַפּריל פאַר אַ פּאָלקאָמענהייט און וויל נישט איהר ענדערונג פּונקט אַזוי ווי ער וויל נישט קיין צ... פון „רעאַלען צוזאַמענשטעל פון די פּאָליט... ציהונגען אין לאַנד״, אין וועלכען די יודען ... נישט קיין קליינע ראָלע, נישט אומשטאַנד ... די יודען־פראַגע און וואָס עס איז דערמי... דען ער וועט נישט בעוויזען צו פערהיט... אומגליק פון איבערבעפעלקערונג און אָרעמ... קייט פון דאָרף, מיט אַלע זיינע קאָנסעקווענ...

די שטעט און שטעטלעך אין פּוילען ... וואַיינט פון אַ יודישער בעפעלקערונג. ... אין רחקות און נויט. און אָט די דאָזיגע ... זאָלען דאָס זיין דאָס קאָלאָניזאַציע־נע... בערפעפעלקערטען פּוילישען דאָרף. אויף די ... פון דער יודישער בעפעלקערונג אין די ... ווילען די ענדעקעס אויפבויען דאָס פּויל... עס איז נאָר אַ פראַגע פון וואַנען עס וועט ... די נייע דיין „אַרישע״ סוחרים און האַנ... אין די שטעטלעך, אויב די יודישע לופט... אין די שטעטלעך וועלען פּאָלשטענדיג ראַו... רען. עס וועט פאַר די ענדעקעס נישט בלי... אַנדערער אויסוועג, ווי צו שאַפען אַן׳איינ... אַרישע „לופטמענשען״.

—※—

סטודענטען־אונרוהען אין פּאַריז

צוליב דער איטאַליעניש־אַביסינישער מלחמה

אין לאַטיינישען קוואַרטאַל אין פּאַריז קומען פאָר שוין אַ רייהע פון וואָכען אונרוהען. אין אַ אויסלענדישע צייטונג געפינען מיר פאָלגענדע שילדערונג און די סיבות פון די אונרוהען.

שפּעט אין אָוונט קלינגט אַ בעקאַנטער פּראָפעסאָר פון דער יורידישער אוניווערזיטעט אין רעדאַקציע:

— אין לאַטיינישען קוואַרטאַל איז אונרוהיג. די סטודענטען האָבען זיך פערבאַריקאַדירט אין פאַקולטעט און בעשלאָסען דאָרט צו בלייבען אויף ביינאַכט, בכדי אינדערפריה נישט צו דערלאָזען, אַז פּראָפעסאָר זשעז זאָל לייענען די לעקציע.

איך בין היכף נישט קוקענדיג אויף דער שפּעטער צייט אַוועק אַהין. אָבער די פּאָליציי האָט זיך שוין געהאַט מקדים געווען און איז געקומען פאַר׳ן זשורנאַליסט. אויפ׳ן פּלאַץ פון פאַנטעאָן האָט שוין געהערשט רוה. עס זענען שוין אַוועקגעפיהרט די לעצטע פּאָליציי־אויטאָס. אין שכנישען קאָמיסאַריאַט האָבען די פּאָליציאַנטען נישט געוואָלט ערקלערען, אַז אַלץ איז שוין געענדיגט, אַז די סטודענטען האָבען אַליין פערלאָזען דעם בנין און עס איז גאָרנישט געווען... דער סאַך פון די פּאָליציאַנטען, וואָס זענען געווען זעהר העפליך מיט זשורנאַליסטען, האָט מיך אַביסעל איבערראַשט אין 5 מינוט שפּעטער האָב איך אין אַ קאַפע אויפ׳ן בולוואַר סען מישעל, וואָס איז געווען איבערפולט מיט סטודענטען פערשטאַנען פאַרוואָס די פּאָליציאַנטען זענען געווען אַזוי שווייגענדיג. די פּאָליציאַנטען האָבען בעת דעם אינצידענט אַ קלאַפּ געטאָן דעם דעקאַן פון פאַקולטעט, דעם אָנגעזעהענעם פּראָפעסאָר אַליקס אין פּנים. אַזוי ערקלערט דער פּראָפעסאָר און ער האָט זיך צוליב דעם אָנגעגעבען אין דימיסיע דער פּאָליציי פּראָפעקט דערצעהלט אָבער אַנדערש דעם אינצידענט.

דער גאַנצער אינצידענט האָט פאָלגענדען הינטערגרונד: די פּאַריזער סטודענטען אין זייער גרעסטען רוב: האָט סימפּאַטיעס צו איטאַליען און זיי האָבען דעריבער בעשלאָסען צו שטערען דעם פּראָפעסאָר זשעז צו לייענען זיינע לעקציעס. זיי ערקלערען, אַז עס איז נישט דערלאָזבאַר, דאָס אַ פּראָפעסאָר, וואָס פערנעהמט אַ מלוכה־אַמט זאָל אין זשענעווע אַרויסטרעטען אַלס אַדוואָקאַט פון נעגוס געגען אָפּיציעלער פאַרשטעהער פון דער פראַנצויזישער רעגירונג. לאַוואַלען איז דאָס געוויס זעהר נישט אָנגענעהם, ווייל פּראָפעסאָר זשעז האָט פערטיידיגט אַביסיניען לויט זיין געוויסען און האָט די איטאַליענער איינגעזאָגט אַ סך אונאָנגענעהמע זאַכען. בעזונדערס האָט נאָך צו־געבען אייל צו פייער מוסאָליניס לעצטע יענ־דיגע צו די סטודענטען.

די אינצידענטען אויפ׳ן פאַקולטעט געדויערען שוין אייניגע וואָכען. עס האָט זיך אָנגעהויבען פון אַ קאַצען מוזיק, דאַן בכדי צו שטערען דעם פּראָפעסאָר זשעז, האָט מען זיך בענוצט מיט אַ כעמישער אָבסטרוקציע. דער דעקאַן פון פאַקולטעט אַליקס האָט אָנגענומען געוויסע שריט, עס איז אַדורכגעפיהרט געוואָרען אַ גענויע קאָנטראָלע פון די סטודענטען אין אוידיטאָריום זענען אַריינגעלאָזט געוואָרען נאָר די סטודענטען, וואָס האָבען זיך פערשריבען אויפ׳ן קורס פון פּראָפעסאָר זשעז. אַזעלכע זענען געווען נאָר 30 מאַן!

אָבער אויך דאָס האָט נישט געהאָלפען. זשעז איז געקומען צו פאָהרען אויף זיינע לעקציעס אונטערן שוץ פון פּאָליציי־אינספּעקטאָרען 8 אַ זייגער אינדערפריה. אין אוניווערזיטעטס־בנין זענען געלאָזט געוואָרען נאָר זיינע סטודענטען, ... דער גאַס האָבען הונדערטער סטודענטען ... די דימיסיע פון דעם פּראָפעסאָר. ער האָט ... 30—20 מינוט דאַן האָט מען געמוזט ... די לעקציע ווען עס איז געקומען די ... מען האָט אויך די איבעריגע סטודענטען ... לאָזען. אַזוי האָט די לאַגע געדויערט ... ביז זשעז׳ס געגנער האָבען נישט אויס... אַ נייע טאַקטיק. ווען עס איז געקומען ... האָבען זיי פערנומען זשעז׳ס אַמפי־טעאַטער ... בעשלאָסען דאָרט צו בלייבען אַ גאַנצע ... בכדי צומאָרגענס אינדערפריה נישט צו ... צו זיין לעקציע, זיי האָבען זיך פערזאָרגט ... קאַלט נאַכט־עסען און ליכט אויפ׳ן פאַל ... וועט אויסשליסען די עלעקטריציטעט.

עס איז אָנגעקומען דער דעקאַן און ... פאָדערט זיי זאָלען פערלאָזען דעם בנין ... דענטען האָבען זיך אָפּגעזאָגט דאַן האָט ... פערקאָרדענט, אַז דער קאָמיסאַר זאָל ... אין בנין פּאָליציי — דאָס איז אַן׳אומ... געשעהעניש אין דער געשיכטע פון ... אוניווערזיטעט.

די סטודענטען האָבען שוין געוואָלט ... דעם בנין און דער דעקאַן האָט געפאָדערט מען זאָל זיי אַרויסלאָזען אויף דער גאַס. ... מיסאַר האָט אָבער נישט געוואָלט און ... אַז ער מוז אַלע אָפּפיהרען אין דער פּאָליציי ... עס וועט געגען די „פּונטאָווטשיקעס״ ... שטעלט ווערען אַ פּראָטאָקאָל.

ווען דער ערשטער סטודענט האָט זיך ... אין דער טיר האָבען די פּאָליציאַנטען אים ... געוואָרפען, פאָלגענדיג האָט דער סטודענט ... שריי געטאָן:

— הע״ דעקאַן — דאָס איז אַ סקאַנדאַל ... דעקאַן האָט געוואָלט קומען צוהילף ... אָבער עפּעס אַ פּאָליציאַנט האָט אים ... קלאַפּ געטאָן מיט דער פויסט אין פּנים ... דערט סטודענטען זענען דאַן אָפּגעפיהרט ... רען אין דער פּאָליציי און ביינאַכט זענען ... פריי געוואָרען, צומאָרגענס האָט דער ... דעקאַן זיך אָנגעגעבען אין דימיסיע.

די אויפרעגונג איז דערווייל זעהר ... סטודענטען זאַמלען אונטערשריפטען, ... פּראָפעסאָרען־ראַט פאָדערט, אַז דער ... געשלאָסען ווערען. די פּאָליציי ערקלערט ... סטודענטען האָט זיך אויסגעגליטשט און ... שלעפּט דעם פּאָליציאַנט, וועלכער האָט ... דיג אַ קלאַפּ געטאָן דעם פּראָפעסאָר.

אָבער די ערקלערונג בערוהיגט ... און מיט וואָס דאָס וועט זיך ענדיגען ... נישט. ... קוואַרטאַל ברענגען קיינמאָל נישט קיין ...

דער עפּילאָג פון אַטענטאַט אויפ׳ן יוגאָסלאַווישען קעניג אַלעקסאַנדער

דער פּראָצעס געגען די דריי מיטגלידער פון דער אָרגאַניזאַציע „אוסטאַשי״, וואָס זענען בעשולדיגט געוואָרען אין בעטייליגען זיך אין אַטענטאַט, אין וועלכען עס זענען געפאַלען אַלס קרבנות מיט 16 חדשים צוריק קעניג אַלעקסאַנדער פון יוגאָסלאַוויען און דער פראַנצויזישער אויסערן מיניסטער באַרטו, האָט זיך פערענדיגט מיט דער פעסטשטעלונג פון דער שולד פון דער אָרגאַניזאַציע. דערביי זענען בעריקזיכטיגט געוואָרען מילדערנדע אומשטענדען. די געשוואָרענע האָבען אָפּגעוואָרפען די פאָדערונג פון טויט־שטראָף, וועלכע עס האָט זעהר ענערגיש געפאָדערט דער פּראָקוראָר. דער גענעראַל־פּראָקוראָר ראַל האָט צום סוף פון זיין לאַנגע רעדע פון פריזוראַ׳ס פּראָטעסטירט געגען וועלכע ס׳איז נאָכגיביגקייט ערקלערענדיג, אַז דאָס וואָלט געווען אין אַ סתירה צו דער אידעי פון גערעכטיגקייט, אַ בעליידיגונג פון יוגאָסלאַווישען נאַציאָנאַלען טרויער און פון פראַנקרייך, אַ אויפפאָדערונג געוואָרפען דעם געוויסען פון ערליכע מענשען אין אַלע לענדער פון דער וועלט.״

צומאָרגענס האָט דער אַלטער פערטיידיגער, איינער פון די אָנגעזעהענסטע פראַנצויזישע אַדוואָקאַטען, דער 70 יעהריגער סענט־אָבאַן נישט וועניגער פּאַטעטיש בערעדט וועגען די בעשולדיגטע. ער האָט געשילדערט די אָנגעקלאָגטע אַלס „פייערדיגע אידעאַליסטען, הייסע פּאַטריאָטען, וואָס האָבען געהאַט דאָס אומגליק צו קומען אויף דער וועלט אין אַ טראַגישער צייט, אין שמערצהאַפטע מאָמענטען פאַר זייער לאַנד.״ ער האָט פערגליכען דעם אַטענטאַט אין מאַרסייל מיט דעם אַטענטאַט אין סאַראַיעוואָ אין 1914. ער האָט דערמאַנט, אַז די סערבען האָבען אָנערקענט דעם מערדער פון ערצהערצאָג פראַנץ פערדינאַנד אַלס אַ נאַציאָנאַלען העלד און זיי האָבען געשטעלט אַ דענקמאָל דעם סטודענט פּרינציפּ.

דער אַדוואָקאַט סענט־אָבאַן האָט זיך גע־וענדעט צו די געשוואָרענע, אַז זיי זאָלען נישט „שאַפען נייע מערטירער״, אַז דורך אַ מילדען אורטייל זאָלען זיי מיטהעלפען צו דער סערביש־כאָרוואַטישער פּראַייניגונג. ער האָט אויפמערקזאַם געמאַכט אויף די נייע טענדענצען, וואָס בעמערקען זיך איצט אין יוגאָסלאַוויען.

דער פּראָקוראָר האָט געפאָדערט, אַז די אָנגעקלאָגטע זאָלען אָנערקענט ווערען אַלס געוועהנליכע מערדער. דער פערטיידיגער דאַגעגען האָט זיך בעמיהט צו בעווייזען דעם פּאָליטישען כאַראַקטער פון דער אָרגאַניזאַציע „אוסטאַשי״. אַ לאַנגע צייט איז פערבראַכט געוואָרען אַרום דער דאָזיגער פראַגע. דאָס אויפקלערען די גאַנצע אַקציע פון אַטענטאַט איז נישט געלונגען און איז געבליבען שטעקען ביי די פאַקטען, וואָס זענען פעסטגעשטעלט געוואָרען שוין אין דער ערשטער פאַזע פון די אויספאָרשונג.

עס איז בעקאַנט דער גענויער גאַנג פון דער רייזע פון די פערשווערער דורך דער שווייץ קיין פראַנקרייך, זייערע נסיעות צווישען פּאַריז, עקס מאַרסייל. די שפּורען האָבען זיך איבערגעריסען אַרום די הויפּט אָנפיהרער פון דער פערשוועהרונג. אין מאָמענט ווען דער אַטענטאַט איז אויסגעפיהרט געוואָרען איז דער הויפּט שעף פון דער „אוסטאַשי״ אַנטע פּאַוועליטש און זיין נאָהענסטער מיטהעלפער דער „דעלעגאַט״ קוואַטערניק געווען אין איטאַליען. דער צווייטער אָנפיהרער פערצעוויטש האָט זיך געפינען אין עסטרייך. קאָנקרעט איז נאָר געווען בעקאַנט, אַז קוואַטערניק האָט געבראַכט די פערשוועהרער קיין ציריך אינסטרוקציעס און געוועהר און האָט זיי נאָך בעגלייט ביז אויף דער פראַנצויזישער ערד. צוזאַמען מיט איהם האָט נאָך מיט די לעצטע פּאָרבערייטונגען אָנגעפיהרט אַ געהיימנישפולער פּאַרל: אַ געוויסער פּערזאָן אונטער דעם פּסעוודאָנים פּעטאַר און אַ העל־בלאָנדע פרוי מיט פערבּידענע נעמען. לויט דער השערה פון דער בעשולדיגונג זאָל פּעטאַר האָבען געוועזען אַנטע פּאַוועליטש אַליין, אָבער קיין שום זיכערע בעוויזען זענען דערויף נישט געווען.

פּאַוועליטש, קוואַטערניק און פּערטשעוויטש זענען אויסגעהערט געוואָרען אין טורין און אין יענע זיי האָבען לאַקאָניש געלייקענט יעדען אַנטייל אין מאַרסיילער אַטענטאַט. דער מערדער ווליטשקאָ האָט מיטגענומען דעם סוד אין קבר.

די אונבעקאַנטע בלאָנדינקע איז אַנטלאָפען פון פראַנקרייך. די דריי פערהאַלטענע כאָרוואַטען האָבען פערזיכערט, אַז זיי האָבען נישט געוואוסט דעם ציל פון דער עקספּעדיציע, וואָס פּאַוועליטש האָט פעראָרדנעט.

פון די דריי אָנגעקלאָגטע זענען צווי, פּאָספּישיל און ראַיטש נישט געווען אין מאַרסייל מיט דעם טעראָריסט ווליטשקאָ. געווען איז נאָר דאָרט מיאָ קראַלי. איינער פון די וויכטיגסטע פראַגען פון דער אויספאָרשונג איז געווען די פראַגע פון אַליבי פון דאָזיגע אָנגעקלאָגטען.

ער אַליין האָט פערזיכערט, אַז ער איז אַנטלאָפען פון וועליטשקאָ און איז צוריקגעקעהרט אין האָטעל אין עקס איידער דער אַטענטאַט איז אויסגעפיהרט געוואָרען. די דינערשאַפט פון האָטעל האָט אָבער פעסטגעשטעלט, אַז ער איז צוריקגעקומען אין האָטעל אַרום האַלב 7 ד. ה. צוויי שעה נאָכ׳ן אַטענטאַט אין מאַרסייל. ערשט ביי׳ן פערהער פון די לעצטע עדות פאַר׳ן געריכט איז עקס׳איז געשעהן אַ רעוואָלוציע. דער פּאָליציי קאָמיסאַר פּאַאַלי האָט רעפּערירט דאָס טעלעפאָנישע געשפּרעך מיט דעם האָטעל דינער ראָבערט, וועלכער האָט געמעלדעט, אַז קראַלי איז צוריקגעקומען אין זיין צימער אין עקס שוין אַרום 6 אַ זייגער ד. ה. אין מאָמענט ווען קעניג אַלעקסאַנדער איז אַ געקומען קיין מאַרסייל. אויף דער פראַגע פון געריכט פאַרוואָס ער האָט דאָס דורך אַזוי פיל חדשים געהאַלטען בסוד האָט קאָמיסאַר פּאַאַלי פערזיכערט, אַז בשעת האָט ער דאָס איבערגעגעבען ... שטען לייטער מיט דער אויספאָרשונג ... טאָר ריבאַלי.

עס זענען דאַן אַרויסגערופען געוואָרען ... עדות ראָבערט און גיבאַלי ראָבערט האָט ... אַ שבועה ערקלערט, אַז ער האָט דעם 9 ... 1934 צווישען 4 און $4\frac{1}{2}$ געזעהען ... צימער אין עקס קראַלין. אינספּעקטאָר ... ערקלערט, אַז ער האָט נישט צוגעגעבען ... בעדייטונג דעם ראַפּאָרט פון קאָמיסאַר ... אַדוואָקאַט האָט דאַן געוואָרפען די ... „איצט בין איך זיכער, אַז מינדעסטענס ... וואַטעווע ... קאָפּ״.

ווען עס האָט זיך אַרויסגעוויזען ... דריי אָנגעקלאָגטע האָבען געראַטעוועט ... האָבען זיי אויסגערופען: „זאָל לעבען ... העננגיגע כאָרוואַציע! זאָל לעבען ... ליטש!״ מען האָט אויפמערקזאַם געמאַכט ... דעם מאָמענט ווי אויך בעהין גאַנצען ... פּראָצעס, האָבען זיי נישט קוקענדיג אויף ... מעגליגע אויספאָדערונגען פון פּערמיי... אַרויסגעוויזען קיין שפור פון חרטה.

מעגליכקייטען פון יודישער איינוואנדערונג און קאלאניזאציע אין טשילע

פאראן שאנסען פאר קליינער און מיטעלער אינדוסטריע און גרויסע מעגליכקייטען אויפ'ן געביט פון אגריקולטור. — נישטא אבער קיין מעגליכקייטען פאר ארבייטער און האנדווערקער

(א בריף פון סאנטיאגא) — פון ש. ברענער

די דרום־אמעריקאנישע מדינה טשילע מוז אומ... גענומען ווערען אין בעטראכט אין דער ...פון יודישער איבערוואנדערונג וואס שטייט ...אויף דער טאג־ארדנונג פון דער יודישער ...קליכקייט.

עס איז שוין גאנץ לאנג אנגעוויזען געווארען, ...אין געוויסע געביטען פון ווירטשאפטליכען לעבען ...אין לאנד קאן דער יודישער איינוואנדערער פון ...גאנץ לייכט זיך צופאסען און שאפען פאר ...קוויסטענץ־מעגליכקייטען. פון דער אנדערער ...זענען אבער פארהאן קאטעגאריעס יודישע איינ... ...דערער, וואס האבען נישט קיין שאנסען דא זיך ...צוארדענען.

...לאמיר אקארשט גיין כסדר און אנאליזירען ...לאנג. שוין עטליכע יאהר, אז עס עקזיסטירען ...טשילע מעגליכקייטען אויפ'ן געביט פון קליין־ ...אינדוסטריע. זינט דעם יאהר 1931 זענען אין לאנד ...געוואקסען א רייה קליינע און מיטעלע פאבריק־ ...וואס האבען בעוויזען זיך צו אנטוויקלען און ...צופארבייטען. צום שבח פון דעם יודישען ...אין טשילע מוז געזאגט ווערען, אז ער איז געווען ...די ערשטע פיאנערען אין דער דאזיגער קליינער ...אינדוסטריע. יודען האבען אין די לעצטע פינף ...געשאפען שפיגעל־פאבריקען, זייף־פאבריקען, ...פאבריקען פון זייד, גלאז, מעבעל, קאוטשוק און ...פאבריקען פון כעמישע און אפטייק־אר־ ...טיקלען, גרויסע שיך, טריקאטאזש, קליידער און א ...אנדערע פראדוקטען. אין די דאזיגע פאברי־ ...ארבייטען הונדערטער ארבייטער און שטעלען ...זיך פאר א ווערט פון הונדערטע מיליאנען ...

...אלע אונטערנעהמונגען שטייען גאנץ ...אין קאמערציעלען זין און פערגרעסערען ווייער ...פון יאהר צו יאהר. ס'איז קיין צווייפעל ...אז אויף דעם געביט קאן נאך אויפגעטון ...בעדייטענדיג פיל מעהר און די רעזולטאטען ...זיין די בעסטע.

טשילע איז א גרויס לאנד: עטליכע מאל גרע־ ...די דייטשלאנד. זי איז אן'אומגעהייער רייך ...אבער איז שוואך בעפעלקערט. זי ציילט קוים ...און א האלבען מיליאן איינוואוינער. דעריבער ...נישטא די מעגליכקייט פאר גרויס־אינדו־ ...עס איז אבער פארהאן גענוג פלאץ פאר ...און מיטעלע אינדוסטריעס, דערצו דארף ...גענומען ווערען אין אכט דער נידריגער ...פון דער טשילענער וואלוטע און די ביליגע ...ארבייטער־קראפט אין לאנד.

גרויסע מעגליכקייטען פון אגריקולטור.

...א חוץ די מעגליכקייטען אין דער קליינער און ...מיטעלער אינדוסטריע, עקזיסטירען גרויסע מעגליכ־ ...קייטען אין דער אגריקולטור. עס איז באמת א ...גרויסער שאד, וואס די יודען אין טשילע האבען ביז ...כמעט גארנישט געטון אויף אט דעם געביט.

...אין דער שכנות פון די שטעט קען דורכגע־ ...פירט ווערען אן'אינטענסיווע לאנדווירטשאפט. זיי־ ...ערע פרובען פון דער אגרי־קולטור־פארם זענען ...געמאכט געווארען דורך יחידים־יודען. איצט ...וואס מען צו צו גרינדען אין דער נאכבארשאפט ...פון סאנטיאגא א קליינעם יודישען לאנדווירטשאפט־ ...לעכען קאאפעראטיוו, וואס וועט ארבייטען לויט די ...מעטאדען פון אן'אינטענסיווער ווירטשאפט. איינ־ ...טרעטענדיג הינער און אייער־צוכט, מילך־צוכט, ...און גרינס און עהנליכע פראדוקטען, וואס ...האבען א גוטען אפזאץ אין שטאט.

אזעלכע לאנדווירטשאפטליכע קאאפעראטיוען ...קען מען געקאנט שאפען אין דער שכנות פון די ...אנדערע שטעט, אויב מען זאל ארבייטען לויט א ...דורכגעטראכטען פלאן. זיי וואלטען אהן צווייפעל ...געהאט א גרויסען ערפאלג.

...אבער א חוץ דער אינטענסיווער ווירטשאפט־ ...קאלאניזאציע איז אויך מעגליך א צווייטע

פארם פון יודישער קאלאניזאציע אויפ'ן באדען. איבעראל לאנד זענען פארהאן פיל שטחים אומבע־ ארבייטער באדען, בעזונדערס אין דרום פון טשילע, אין די פראווינצען טשילאע און איסען. די טשילע־נער רעגירונג איז שטארק פאראינטערעסירט צו בע־זעצען די דאזיגע פראווינצען און איז גרייט אויף קאנצעסיעס צו קאלאניסטען, אמת, די אויפגאבע צו קאלאניזירען אזעלכע פראווינצען איז נישט אזא לייכטע. עס פאדערט זיך לאנגע און אנגעשטרענגטע ארבייט און נישט יעדער איז צו איהר צוגעפאסט. אבער טראץ אלע שוועריקייטען איז אט די קאלאני־זאציע לייכטער ווי אנדערע פלעצער און האט א צוקונפט.

אין דער זעלבער צייט מוז אבער פעסטגע־שטעלט ווערען, אז אן'ארבייטער און האנדווערקער־איינוואנדערונג, איז לכתחילה פארווארפט, ווייל די אימיגראנטען וועלען נישט קאנען קאנקורירען מיט די איינגעבוירענע ארבייטער און בעלי־מלאכות וועלכע בעגנוגענען זיך מיט גאר קליינע פערדינסטען.

די פאלגענדע דריי מאמענטען בעגינסטיגען די יודישע איינוואנדערונג קיין טשילע:

ערשטענס, דער נידריגער צושטאנד פון דער טשילענער וואלוטע, א נארד־אמעריקאנער דאלער איז דא 25 טשילענער פעזאס. אן'איירא־פעאישער אימיגראנט מיט א פערהעלטנישמעסיג קליינעם קא־פיטאל אין דייטשע מארקען אדער פוילישע זלא־טעס ווערט פערוואנדעלט קומענדיג קיין טשילע אין א גאנץ פערמעגליכען מענשען און דאס גיט איהם די מעגליכקייט זיך איינצוארדענען.

צווייטענס, די קלימאטישע בעדינגונג. טשילע פערמאגט א קלימאט, וואס איז איינער פון די בעסטע אין דער וועלט. די צענטראלע זאנע פון טשילע איז עהנליך מיט איהר קלימאט אויף קרים אדער מיטעל־איטאליע. די דרום־דיגע זאנע פון טשילע איז מיט איהר קלימאט עהנליך אויף דייט־טשלאנד. עס געפינען זיך דא נישט קיין מאסקיטעס. קיין גיפטיגע פליגען, פליהענדיגע וואנצען, שלאנגען און עהנליכע אנשיקענישען. עס הערשען דא נישט קיין ספעציעלע טראפישע אדער סוב־טראפישע קראנקהייטען, ווי מאלאריע, געלער פיבער. אויך זענען נישטא אזעלכע גרויסע היצען ווי אין די שכנות'דיגע לענדער אדער אפילו אין ארגענטינע.

די נעכט זענען גאנץ קיהלע, מיט'ן איינעם ווארט, דער קלימאט אין טשילע איז אמבעסטען צוגעפאסט פאר אן'אימיגראציע פון צענטראל־אייראפע.

און דריטענס דארף מען אין זינען האבען די גינסטיגע בעציהונג פון דער טשילענער רעגירונג און פון דער בעפעלקערונג צו יודען. אין די אדערען פון דער טשילענער העכערער געזעלשאפט פליסט פיל יודיש בלוט. דער איצטיגער פרעזידענט פון טשילע, ארטורא אלעסאנדרי פאלמא, האט גאר גרויסע פערדינסטען אין העלפען דורכפיהרען די באלפור־דעקלאראציע ביי דער פעלקער־ליגע. ער האט פערזענליך געווירקט אויף דעם דעמאלסדיגען פרעזידענט פון בראזיל צו ענדערען זיין נעגאטיווע בעציהונג צו דער באלפור־דעקלאראציע, אזוי אז דער מאנדאט איבער ארץ־ישראל זאל אנגענומען ווערען איינשטימיג;

דער טשילענער פארלאמענט האט דער ערשטער פערדאמט די פערפאלגונגען אויף יודען אין נאצי־שען דייטשלאנד, אננעמענדיג וועגען דעם א ספעציע־לע רעזאלוציע.

אמת, עס זענען פערהאן שפורען פון אנטיסע־מיטיזם, אבער דאס איז בלויז א דאנק די דייטשע היטלעריסטען. אבער אפילו די דייטשען ניכטערען זיך אויס פון דעם נאציסטישען טשאד און טרייסלען זיך אפ פון דעם היטלעריזם. דער בעסטער בעווייז דערפון איז, אז אין דרום פון טשילע, וואו עס וואוי־נען דייטשע לאנדווירטען, האט אנגעהויבען צו דער־שיינען אן'אנטי־נאצישע אויסגאבע אין דער דייטשער שפראך מיט'ן נאמען „די וואהרהייט".

אנפיהרענדיגע יודישע ארגאניזאציעס וואלט זיך געדארפט פעראינטערעסירען מיט אויספארשען די פראגע פון יודישער איינוואנדערונג און קאלאני־זאציע אין טשילע. אזעלכע ארגאניזאציעס וואלטען זיך געדארפט שטעלען אין פערבינדונג מיט דער טשילענער רעגירונג, ווייל די אויסזיכטען אויף בעגינסטיגונג זעהען אויס צו זיין גוטע. (איטא)

„המיצר לישראל..."

מעז פראוועט יוליוס שטרייכער'ס געבורטס־טאג

בערלין (יט"א) אין פראנקענלאנד און בעזונ־דערס אין נירענבערג, דער רעזידענץ פון יוליוס שטרייכער, ווערט איצט געפייערט דער געבורטס־טאג פון שטרייכערן.

לכבוד דעם געבורטס־טאג איז פערוואנדעלט געווארען אין א רעליקוויען ־ פלאץ די תפיסה־קא־מער אין נירענבערגער צוכט־הויז, אין וועלכער שטרייכער איז געזעסען ארעסטירט דריי א האלב חדשים אין יאהר 1926. די קאמער טראגט די נומער 258 און וועט להבא נישט דינען פאר ארעסטאנטען, בלייבענדיג אונבעזעצט „אין אנדענקונג פון די פערדינסטען פון דעם מאן, וועלכער האט געגעבען די אגיטאציע פאר די אנטי־יודישע נירענבערגער געזעצען". די דאזיגע ערקלערונג האט אויף דער שטרייכער ־ פייערונג אנגעגעבען דער גענעראל־פרא־קוראר רעביג.

אין דער קאמער איז אויסגעהאנגען געווארען שטרייכערס פארטרעט און אויף דער טיר פון דער קאמער איז ענטהילט געווארען א פלאקעטע — „עה־רען־טאפעל" — וואס „זאל אונז אלעמאל דערמאה־נען וועגען דער נויטווענדיגקייט צו בעקעמפען די יודען".

גרויסע פייערליכקייטען זענען אויך פארגעקומען אין שטרייכערס געבורטס־שטאט, ראסענבורג, וואו עס איז אויפן הויז, אין וועלכען דער צורר־היהודים איז געקומען אויף דער וועלט, ענטהילט געווארען א טאפעל מיט א יודענהעצערישען ציטאט פון שטרייכערס א רעדע.

12 און א האלבען מיליאן ארישקייט־צייגנישען האט ארויסגעגעבען בלויז די עוואנגעלישע קירך אין דייטשלאנד

בערלין (יט"א) די עוואנגעלישע קירכען־פרעסע טיילט מיט, אז זייט היטלערס איבערנעהמען די מאכט אין דייטשלאנד האבען בלויז די ארגאנען פון דער עוואנגעלישער קירך ארויסגעגעבען 12 און א האלב מיליאן בעשייניגונגען פאר ארישער אפשטאמונג פאר דייטשע איינטערעסאנטען.

לויט א פעראָרדענונג פון רייכס ־ מיניסטעריום פאר אמונות ווערט פאר יעדער בעשייניגונג גענומען אן'אפצאהל פון 60 פעניג חוץ 75 פעניג פאר יע־דער האלבער שעה ארבייט, וואס פאדערט זיך ביים איבערזוכען אין די קירכען־ביכער דעם ארישען שלשלת־היוחסין פון יעדען פעטענט. היות אין א בעדייטענדער צאהל פאלען מוז מען פארשטעלען ארישקייטס־בעווייזען צוריק ביזן יאהר 1800, פא־דערן די נאכזוכונגען אפט זעהר פיל צייט און קאס־טען אפט אפ א סך געלד.

„פעלקישער בעאבאכטער" נעהמט זיך אן די עוולה פון די סירישע אראבער

בערלין (יט"א) דער „פעלקישער בעאבאכטער" בעשעפטיגט זיך מיט די געשעהענישען אין סיריען און גרייפט אן זעהר שארף דעם פעלקער־בונד דער־פאר, וואס ער נעהמט זיך נישט אן פאר די אראבער געגען פראנקרייך. דער לייב־ארגאן פון דער נאצי־רעגירונג פרעגט: „מיט וועלכען רעכט האט דער פעלקער־בונד אויפגענומען אזוי דרינגענד און ענער־גיש די דאנציגער פראגע, אויב איצט וויל ער אפילו נישט צולאזען צו דער נעכסטער סעסיע די אראבי־שע פעטיציע אין דער סירישער פראגע? צי בעדייט עס, אז דער פעלקער־בונד מאכט ריסקרימינירענדע אונטערשיידען?"

די גאנצע נאצי־פרעסע בעריכטעט וועגען דער לאגע אין סיריען אלס אויסערסט ערנסטע, דערצעה־לענדיג וועגען הונגער, וואס הערשט צווישען דער סירישער בעפעלקערונג. אין רעזולטאט פון בירגער־קריג. אויפן וועג קיין סיריען זאל זיך איצט געפינען א פראנצויזישע ארמעע פון 10 טויזענד מאן.

עמיגראציע פון דייטשע יודען

בערלין (יט"א) דער „הילפס ־ פעראיין פון יו־דען אין דייטשלאנד" אינפארמירט די יט"א, אז דורכשניטליך פערלאזען דייטשלאנד יעדען חודש 300 יודען, חוץ די יודישע עולים קיין א"י. די מעהרהייט פאהרט קיין צענטראל־ און דרום־אמערי־קע, וואוהין די עמיגראציע האט אין די לעצטע חדשים דערגרייכט כמעט אזא אומפאנג ווי קיין א"י. א בעדייטענדע צאהל יודען, וואס האט אויסגעוואנ־דערט אין 1933, נעהמען שוין איצט אריבער צו זיך זייערע קרובים פון דייטשלאנד. לויט די אינפאר־מאציעס פון „הילפס ־ פעראיין" האבען זיך דאס רוב עמיגראנטען פון דייטשלאנד פערהעלטנישמע־סיג גוט איינגעארדענט אין צענטראל־ און דרום־אמעריקע. צוליבן עמיגראציע ־ דראנג פון די דייט־טשע יודען האט דער „הילפס ־ פעראיין" לעצטענס געעפענט עלף נייע עמיגראציאנס ־ בעראטונגס ־ שטעלען אין פערשידענע דייטשע שטעט.

נאציסטישע פראוואקאציעס אין שלעזיען

קאטאוויץ (יט"א) אין רידוסטאוו (ריבניקער פאוויאט) האט זיך די ארטיגע נאצי־יוגענד ערלויבט אויף אן'אונערהערטער פראוואקאציע. נאך א פאר־שטעלונג, וואס איז איינגעארדנעט געווארען דורך דער „יונג־דייטשער פארטיי" איז פארגעקומען א מאנץ־פערוויילונג, אויף וועלכער עס זענען חוץ ארטיגע „יונג־דייטשען" איינגעלאדען געווארען הע־כער 200 נאציס פון דייטשלאנד. אין זאל איז גע־האנגען א פאהן מיטן האקענקרייץ און אלע אנוועזענדע האבען געטראגען בענדער מיט האקענקרייץ־צייכענס. מען האט געזונגען דעם „הארסט וועסעל ליד" און אנדערע אין פוילען פערבאטענע נאצי־לידער. נאך דער פערוויילונג האבען די צעהוליעטע נאציס זיך חוצפה'דיג און פראוואקאטאריש פערהאלטען אויף דער גאס.

ארום דער טעטיגקייט פון דער אנטי־פוילישער נאצי ־ ארגאניזאציע אין שלעזיען ווערט געפיהרט אן'אויספארשונג.

פאר די שטימונגען צווישען דער דייטשער נאצי־יוגענד זענען כאראקטעריסטיש א רייה דיכטונגען, וואו די אגרעסיווע אנטי ־ פוילישע טענדענצען קו־מען אויפריכטיגער און בולט'ער צום אויסדרוק. אזוי שרייבט די דיכטערין מאריא קאהלע, אז הגם מען צווינגט דייטשען צו שווייגען אין די מזרח־קאנטען. דאך רעדען די ראטהויז ־ טורעמס ביי דער ווייסעל אין באלטישען ים, „ווייל אין די שטיינער שטעקט א דייטשער גייסט". דער דיכטער העם שרייבט בפירוש, אז ביי דער ווייסעל איז דאס פאר־טערלאנד פון דער האנציגער יוגענד און „עס וועט אמאל דאס פייער אנקינדיגען די שעה, ווען דייטשען געפלען צוריקגעפינען זייער פאטערלאנד".

דאס לעבען אין ווארשא

(טעלעפאנישע ידיעות פון דער הויפט־שטאט)

ארעסטירט א באנדע שאנטאזשיסטען

די פאליציי האט ארעסטירט א באנדע דענגעג־...אין דער שפיץ פון דער באנדע איז געשטאנ־...א האמאסעקסואליסט מיטן פסעוודאנים „דאס ...פון דער קארוזעל".

די ארעסטירטע ווערען בעשולדיגט אין שאנטאז־...א רייה אנגעזעהענע פערזענליכקייטען אין ...ווארשא.)

מיסברויכען אין זשיראדאוו

די פראקוראטור פיהרט אן'אויספארשונג געגען ...אמטען פון דער ווירטשאפטליכער אפטיילונג ...אין זשיראדאווער מאגיסטראט, אוזשעמבא.

א חוץ דעם פיהרט זיך אן'אויספארשונג געגען ...ליטער פון דער זעלבער אפטיילונג אנופיעראוו ...וואס ער האט דערלאזט צו מיסברויכען פון ...

זעלבסטמארד פון אינזשיניער ביים קאמוניקאציע ־ מיניסטעריום

אין זיין איינענער וואוינונג (פיוסא 21) האט ...דערשאסען דער 50־יעהריגער וועג־אינזשיניער ...קאמוניקאציע ־ מיניסטעריום, וויטאלד סאר־...

דער קאמארניק און די פערשוואונ־דענע 15 טויזענד זל.

...איז דער פערארדענונג פון פראקוראר, איז ארעסטירט געווארען דער קאמארניק לעשניעווסקי, ווייל ס'איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז ס'פעהלט אין דער קאסע 15 טויזענד זל.

די אויספארשונג האט נאך נישט פעסטגעשטעלט וועהר דאס געלד האט דעפרודירט. דער קאמארניק צי איינער פון די בעאמטע, נאר היות ווי דער קא־מארניק איז פעראנטווארטליך פאר דעם געלד, איז ער צוגעצויגען געווארען צו פעראנטווארטליכקייט.

טראמוואי ־ ארבייטער פאדערען שטייער ־ הנחות

די פראפעסיאנעלע פעראיינען פון די טראמוואי־ און אויטאבוסען ־ ארבייטער האבען צוגעשיקט גע־מיינזאמע בריף צום אינערן־מיניסטעריום, שטאט ־ פערוואלטונג און צו דער דירעקציע פון די טראמ־וואיען און אויטאבוסען וועגען שטייער ־ הנחות.

פוילישע ארטיסטען פאהרען קיין סאוויעט ־ רוסלאנד

אין שייכות מיט דער לעצטער וויזיט פון די סאוויעטישע אפערן ־ ארטיסטען אין ווארשא, פאהרט די טעג אפ א גרופע פוילישע ארטיסטען קיין סאוויעט רוסלאנד.

טרעהרען ־ באמבע אין א אוניווער־זיטעט ־ ביורא

פארמיטאג, ווען די אוניווערזיטעט ־ ביוראס זענען געווען איבערפולט מיט סטודענטען, האט עמי־צער געווארפען א טרעהרען ־ באמבע, צוליב וואס די סטודענטען האבען געמוזט פערלאזען די ביוראס.

ג. ארטיסט פערשפילט טייערע ביל־דער אין רולעטקע

דער ג. ארטיסט יאשעלסקי האט אויף דער יאסנע גאס געעפענט א בילדער ־ געשעפט, אויסנוצענדיג דעם צוטרוי פון אנגעזעהענע פערזענליכקייטען, האט ער בעקומען פערשידענע טייערע בילדער און אנטי־קען אויף קאמיס.

פלוצים איז יאשעלסקי פערשוואונדען געווארען און צוזאמען מיט איהם די אנפערטרויטע ביל־דער און אנטיקען.

ווי ס'איז פעסטגעשטעלט געווארען, האט י. די בילדער פערקויפט, און דאס געלד האט ער פער־שפילט אין רולעטקע.

יאשעלסקי ווערט דעריבער צוגעצויגען צו גע־ריכטליכער פעראנטווארטליכקייט.

אפעריסט איינגעזעצט אין תפיסה

דער געוו. בעאמטער סיקארא, האבענדיג א לע־גיטימאציע האט ער אפערירט פערשידענע פירמעס אין פראגע. נעהמענדיג פערשידענע סחורה אויף ראטעס און וועקסלען. די סחורה האט ער באלד פער־קויפט און די וועקסלען נישט בעצאהלט.

נעכטען איז ס. ארעסטירט געווארען.

וועגען א פערטיידיגונג פון דוד פראַנקפורטער

א דעפעשע פון היטלער'ן פון אויגוסט 1932. — נאָך וועגען די, וואס האבען „קיינעם נישט דערמאָרדעט“. — געשאַפען א פערטיידיגונגס־קאָמיטעט אין פאַריז

לאָנדאָן (יט"א) אויף דער לעצטער זיצונג פון ועד־הקהלות האָט דער פרעזידענט פון „דזשאוינט פאָרײן קאָמיטע“ לעאָנאַרד מאָנטעפיאָרע זיך אָפּגעשטעלט צו. אגד. אויף דער לעצטער רעדע פון היטלער'ן ביים קבר פון גוסטלאָפ'ן און זיין בעהויפטונג, אַז די נאַציס האָבען קיינמאָל זיך נישט בעשמוצט מיט קיין מאָרד־טאַטען איבער זייערע געגנער. מאָנטעפיאָרע רעכענט אויס א גאַנצע רייה מאָרדען, וואָס זענען בעגאַנגען געוואָרען דורך די נאַציס און זענען אָפיציעל אַפּראָבירט געוואָרען דורך דער נאַצי־פאַרטיי. די מערדער זענען שטענדיג גלאָריפיצירט געוואָרען דורך דער פאַרטיי־לייטונג.

אין אויגוסט 1932 — דערמאָנט צו. אגד. מאָנטעפיאָרע — האָבען שטורמיסטען ערמאָרדעט א קאָמוניסט, די מערדער זענען געמשפט געוואָרען דורכ'ן געריכט, וואָס האָט זיי פעראורטיילט צום טויט. דעם 23־טען אויגוסט האָט אַדאָלף היטלער אַרויסגעשיקט צו די פעראורטיילטע מערדער פאָלגענדע דעפעשע:

„מיינע קאָמעראַדען, צוליב דעם דאָזיגען מער־דערישען און בלוטיגען אורטייל פיהל איך מיך פערבונדען מיט אייך אין פעסטער איבערגעבענהייט“.

מאָנטעפיאָרע בעהאַנדעלט דאַן די יסורים פון דייטשע פליטים, קרבנות פון היטלער־רעזשים, און שטעלט פעסט, אַז מחמת די רדיפות אין דייטשלאַנד וואַלגערען זיך איצט אין גלות אַנ'ערך 83 טויזענד פערזאָן. פאַר'ן געמיט צושטאַנד פון די דאָזיגע פליטים איז כאַראַקטעריסטיש אַן עפּיזאָד פון די לעצטע טעג. די דייטשע צאָהל־אָרגאַנען האָבען, רעוידירענדיג דעם באַגאַזש פון א יונגען יודישען פליט, געפונען ביי איהם א קליין זעקעלע. אויף דער פראַגע פון די צאָל־בעאַמטע, וואָס אין דעם זעקעלע ליגט, איז דער יונגערמאַן רויט געוואָרען: עס האָט זיך אַרויסגעשטעלט, יוען מען האָט דאָס זעקעלע געעפענט, אַז אין איהם ליגט א הויפען דייטשע ערד.

אין בעריכט פון „דזשאוינט פאָרײן קאָמיטע“ ווערט פעסטגעשטעלט — ווי דאָס האָט די לעצטע טעג דערצעהלט דער „שטירמער“ — אַז יודישע פאַסאַזשירען אויף דייטשע שיפען ווערען שפּיאָנירט און זייער פּאָסט ווערט רעוידירט. די פאַסאַזשירען האָבען דערפון נאַטירליך בלויז אונאַנגענעהמ־ליכקייטען. עס איז גוט — ווערט אין בעריכט געזאָגט — אַז יודישע פאַסאַזשירען אויף דייטשע שיפען זאָלען עס וויסען. אויב זיי שעצען גרינג די התראות אויסצומיידען דייטשע שיפען, זאָלען זיי צו זיך אליין האָבען טענה פאַר זייערע אונאַנגענעהמ־ליכקייטען.

אויף דער זיצונג פון ועד־הקהלות זענען צו. אגד. בעהאַנדעלט געוואָרען די לעצטע בעשלוסען פון פעלקער־בונד־ראַט וועגען הילף פאַר די פליטים פון דייטשלאַנד.

דער מיטגליד פון ועד־הקהלות, ק. העגריקס האָט געשטעלט די פראַגע וועגען פאַרשטעהענדען פראָצעס פון דוד פראַנקפורטער. עס איז קלאָר — זאָגט העגריקס — אַז די נאַציס וועלען טון אלץ, וואָס זיי וועלען קענען, כדי צו וואַרפען די בעשולדיגונג אויפ'ן יודישען פאָלק, העגריקס וויל וויסען, צי דער ועד־הקהלות טוט עפּעס דערפאַר, אַז פראַנקפורטער זאָל האָבען א געהעריגע פערטיידיגונג. דער פאָרזיצער ענטפערט דעריויף, אַז די לייטונג פון ועד־הקהלות שענקט דער דאָזיגער אַנגעלעגענהייט איהר אויפמערקזאַמקייט.

* * *

פאַריז (ספּ.) שבת איז אוענד איז פאָרגעקומען א קאָנפערענץ, פערטרעטען פון איניציאַטיוו־קאָמיטעט פון דער „ליקא“ וועגען אָרגאַניזירען א שוץ־אַקציע פאַר דוד פראַנקפורטער.

דער דעלעגאַט פון דער „ליקא“ אין שווייץ האָט איבערגעגעבען וועגען זיין בעזוך אין דער שווייץ אין דעם ענין. דער אויספיהר פון רעדנער
איז געווען, אַז די שווייצאַרישע עפענטליכ[...]
בעציהט זיך מיט פערשטענדניש צום טהאַ[...]
אקט פון דוד פראַנקפורטער, אַז די דאָזיג[...]
שטענדניש איז אויך פערהאַן אין די גע[...]
קרייזען. דוד פראַנקפורטער אליין איז א [...]
קראַנקער און זעהר סימפאַטישער מענש. דער [...]
נער דריקט אויס זיין גלויבען אין דער שווייצ[...]
יוסטיץ.

דער וויצע־פאָרזיצער פון „ליקא“ ה' [...]
עהען האָט גערעדט וועגען דער אויפגאַב[...]
פערטיידיגונגס־קאָמיטעט, וועלכע די „ליקא“
געוומען די איניציאַטיוו צו שאַפען. ער [...]
אַז דער פראָצעס דאַרף פערוואַנדעלט ווערען א[...]
פראָצעס געגען נאַצי־רעזשים און געגען די ה[...]
ריסטישע „פּרויגע דייזער“ אין אויסלאַנד.

די קאָנפערענץ שטימט אָפּ צו שאַפען דעם [...]
מיטעט צו פיהרען די פערטיידיגונגס־אַקציע [...]
דוד פראַנקפורטער.

דער קאָמיטעט וועט אין גיכען אַרגאַניזיר[...]
מיטינג

פאָלקס־ווירטשאַפטליכער פּלאַן אויפ'ן יאַהר 1936

פאַר'ן סאָוויעטישען ווייסרוסלאַנד

מאָסקווע (ספּ.) אויף דער זיצונג פון ציק פון סאָוויעטישען ווייסרוסלאַנד האָט דער פאָרזיצער פון ראַט פון די ווייסרוסישע פאָלקס־קאָמיסאַרען מ. גאָלאָדעד געהאַלטען א פאָרטראַג איבער דעם פאָלקס־ווירטשאַפטליכען פּלאַן פון ווייס־רוסלאַנד אויפ'ן יאַהר 1936.

ער האָט צווישען אַנדערעס געזאָגט:

„דעם פאָלקס־ווירטשאַפטליכען פּלאַן אויפ'ן 1936 יאַהר האָבען מיר צונויפגעשטעלט אין אַלע צווייגען פון דער פאָלקס־ווירטשאַפט, דיסקאָנטירענדיג די סטאַכאַנאָווישע בעוועגונג, ווי אין דער אינדוסטריע, אַזוי אויך אין דער לאַנדווירטשאַפט.

די פּראָדוקציר־אויפגעבונג פון דער אינדוסטריע פון ווסער אויפ'ן 1936 יאַהר ווערען לויט'ן פּלאַן אַנגעמערקט אַזעלכע:

דער פערנעהם פון דער ברוטאָ־פּראָדוקציע פון דער גאַנצער אינדוסטריע פון ווסער ווערט אַנגעמערקט אין א סכום פון איין מיליאַרד 683,5 מיליאָן רובעל, מיט אַ צוואוקס לגבי דעם 1935 יאַהר אויף 24 פּראָצענט, איבער'ן ראַטענפערבאַנד איז דער דאָזיגער צוואוקס אַנגעמערקט אין דורכשניט אויף 23 פּראָצענט. אין די אונטערנעהמונגען פון דער פערבאַנדישער סובאָרדינאַציע, וואָס געפינען זיך אויף דער טעריטאָריע פון ווסער, ווערט אַנגעמערקט דער פערנעהם פון דער פּראָדוקציע אויף 742 מיליאָן רובעל, מיט א צוואוקס אויף 23 פּראָצענט, פאַר די אונטערנעהמונגען פונ'ם פאָלקס־קאָמיסאַריאַט פון דער אָרטיגער אינדוסטריע ווערט אַנגעמערקט א פּראָדוקציע אין א סכום פון 430 מיליאָן רובעל, מיט א צוואוקס אויף 20,5 פּראָצענט, לויט די אונטערנעהמונגען פון דער אונטערשטער סובאָרדינאַציע ווערט אַנגעמערקט א סכום פון 61,9 מיליאָן רובעל, אָדער א וואוקס אויף 42,8 פּראָצענט.

אין דער געווערב־קאָאָפּעראַציע ווערט דער סכום ברוטאָ פּראָדוקציע אַנגעמערקט אויף 331,9 מיליאָן רובעל, אָדער א וואוקס אויף 24,6 פּראָצענט. אין דער איבעריגער אינדוסטריע ווערט אַנגעמערקט א סכום פון 72,7 מיליאָן רובעל, אָדער אַ וואוקס אויף 42 פּראָצענט.

בעדייטענדיג וואַקסען איג'ם פּלאַן פון 1936 יאַהר אויך די קאַפּיטאַלע אינוועסטיציעס פון דער אינדוסטריע. צום ביישפּיל: די קאַפּיטאַלע אינוועסטיציעס אין דער אינדוסטריע פון פערבאַנדישער סובאָרדינאַציע ווערען, לויט די פאָרלויפיגע אָנגעבען, פּראָיעקטירט אין אַ סומע פון 85 מיליאָן רובעל. די קאַפּיטאַלע אינוועסטיציעס אין דער אינדוסטריע פונ'ם פאָלקס־קאָמיסאַריאַט פון דער אָרטיגער אינדוסטריע פון ווסער צוזאַמען מיט דער אונטערשטער אינדוסטריע ווערען אַנגעמערקט אין א סומע פון 52 מיליאָן 930 טויזענט, אָדער א צוואוקס לגבי 1935 אויף 78,6 פּראָצענט.

אין דער געווערב־קאָאָפּעראַציע ווערען די קאַפּיטאַלע אינוועסטיציעס אַנגעמערקט אין א סומע פון 2,4 מיליאָן רובעל, אָדער א וואוקס אויף 16 פּראָצענט.

איך וועל אָנרופען די וויכטיגסטע אונטערנעהמונגען, וואָס וועלען געבויט ווערען און פערברייטערט ווערען אין 1936 יאַהר. די ערשטע איז — דער אָרשער לייננקאָמבינאַט, אין וועלכען עס וועט אַריינגעלייגט ווערען אין 1936 יאַהר 34 מיליאָן רובעל, די פאַבריק „דיינא“ אויף קאַהאַנאָוויטשעס נאָמען וועט האָבען ביי 2,25 מיליאָן רובעל. די פאַבריק פון קינסטליכע פיברעס אין מאָהלעוו — 14 מיליאָן רובעל. עס וועט זיך בויען די צווייטע רייה פון „בעלגרעס“ מיט קאַפּיטאַל־אינוועסטיציעס פון 7 מיליאָן רובעל אין 1936 יאַהר. מיר הויבען אויך אָן בויען די מינסקער טערמאָעלעקטראָ־צענטראַל, און אין 1936 יאַהר איז אויף איהר בויאונג אַסיגנירט 5 מיליאָן רובעל. עס הויבען זיך אָן בויען דער ראָהאַטשאָווער קאָנסערווען־ און מילך־קאָמבינאַט און א ביסקוויט־פאַבריק אין האָמעל לויט דער ליניע פונ'ם פאָלקס־קאָמיסאַריאַט פון דער שפּייז־אינדוסטריע פון ווסער.

לויט'ן פּלאַן ווערען אַנגעמערקט פאָלגענדיגע
אויפגאַבען פאַר העכערען די גראַטענקייט אין [...]
יאַהר: פון קערנער־קולטורען ווערט די דורכ[...]
ליכע גערעטנייש אין ווייסרוסלאַנד אַנגעמערק[...]
12 צענטנער פון אַ העקטאַר, פון וואָס דער [...]
אַראָפּנעהם פון קערנער־קולטורען וועט [...]
מען 176 מיליאָן פוד, און דאָס גיט א [...]
אויף 29 פּראָצענט לגבי דעם יאַהר 1935.

לויט'ן פּלאַן איז אַנגעמערקט צוצוגרייט[...]
ווינטער־וואַרג 100 טויזענט מענשען פון [...]
קוואַליפיקאַציע, דערונטער 6,600 טראַקטאָ[...]
און טראַקטאָרען־בריגאַדירען, 2 טויזענט [...]
בערס, 1,850 ליין־צופּער אין מאַשינען [...]
סטרוקטער פאַר מאַשינען פאַר ליינצופּמאַ[...]
מאַשיניסטען פון דרעש־מאַשינען — 650 [...]
איינציגע פון די דאָזיגע מענשען געפינען [...]
אויף צוגרייטונג־קורסען, די דאָזיגע אויפגאַ[...]
מען אָבליגאַטאָריש און אומבעדינגט אויספיהר[...]

ביי דער אויספיהרונג פון די אויפגאַבען [...]
אויפגאַבע פון העכערען די גערעטענייש, וואָ[...]
רוסלאַנד פון א לאַנד א געבראָכער פון [...]
פערוואַנדעלט ווערען פאַקטיש אין א לאַנד [...]
פיהרט אַרויס תבואה, — אין אַ לאַנד, וואָס [...]
דוציררט תבואה.

אין די קאָלווירטען זענען איצט פעראייני[...]
מעהר ווי 85 פּראָצענט פויערישע ווירטשאַפטען [...]
בער עס איז נאָך פערהאַנען א טייל פויערים, [...]
זענען נישט אַריינגעטראַטען אין קאָלווירט[...]
אויפגאַבע בעשטייט דערין, אַז דאָס יאַהר [...]
זאָל זיין א יאַהר פון פולשטענדיגער פערענ[...]
פון דער קאָלעקטיוויזאַציע אין ווייסרוסלאַנד.

אויף דער באַזע פונ'ם וואוקס פון דער [...]
דוסטריע און פון דער לאַנדווירטשאַפט וואַקס[...]
דער פּלאַן פון סחורה־אומזאַץ, וואָקעלט זיך [...]
דער אויך דער סאָוויעטישער האַנדעל. דער [...]
פונ'ם סחורה־אומזאַץ אויפ'ן 1936 יאַהר פאַר [...]
רוסלאַנד ווערט אַנגעמערקט אין א סכום פון [...]
מיליאַרד 18 מיליאָן רובעל, אָדער א וואוקס [...]
26,6 פּראָצענט.

די קאַפּיטאַלע אינוועסטיציעס אין דער [...]
גאַלער ווירטשאַפט, וואָס זענען פּראָיעקט[...]
לויט'ן פּלאַן פון 1936 יאַהר, וועלען בעדייט[...]
פערגרעסערט ווערען לגבי דעם יאַהר 1935.

דער אַלגעמיינער פערנעהם פון קאַפּיטאַל[...]
וועסטיציעס אין דער קאָמונאַלער ווירטשאַפ[...]
ווסער איז אַנגעמערקט אין דער גרויס פון [...]
מיליאָן רובעל, וואָס עס גיט א וואוקס אויף [...]
פּראָצענט אין פערגלייך מיט'ן פאָריגען יאַהר [...]
רונטער קאַפּיטאַלע אינוועסטיציעס אין [...]
אונטערנעהמונגען ווערען אַנגעמערקט אין [...]
פון 20,5 מיליאָן רובעל — א וואוקס אויף [...]
פּראָצענט לגבי פאַר א יאַהרען. אויסער [...]
אַסיגנירט אין דער קאָמונאַלער ווירטשאַ[...]
אויסער לימיטישע אויסגאַבען אַ סומע אין [...]
פון 7,1 מיליאָן רובעל. אַזוי אַרום, בעקומט [...]
מונאַלע ווירטשאַפט אין 1936 יאַהר סך [...]
מיליאָן 600 טויזענט רובעל.

אויף דער וואוינונג־ווירטשאַפט פון [...]
פיהרקאָמען און פון דער וואוינונג־קאָאָפּעראַ[...]
דער פערנעהם פון די קאַפּיטאַלע אינוועס[...]
געמערקט אין דער גרויס פון 9,1 מיליאָן [...]
וואָס גיט א וואוקס אויף 122,1 פּראָצענט [...]
גלייך מיט'ן 1935 יאַהר.

די פאָלקס־בילדונג פערנעהמט איינ[...]
1936 יאַהר איינעם פון די גרונט־ערטער. [...]
זיך בויען 89 נייע שולען, דערונטער: [...]
שטעט: אין מינסק — 6, אין האָמעל — [...]
וויטעבסק — 4, אין מאָליעוו — 2 א. אַ. [...]
63 שולען וועלען זיך בויען אין דאָרף.

אויף דער געזונט־פערהיטונג פון די [...]
דיגע ווערט לויט'ן פּלאַן און ביודזשעט [...]
141 מיליאָן 810 טויזענט רובעל אָדער [...]
אויף 38,5 פּראָצענט. און פליוס דערצו [...]
רונגען פאַר דער צוגרייטונג פון קאַדרען [...]
אָפּהיטונג, וואָס בעטרעפען 18 מיליאָן 950 [...]
רובעל, דאָס הייסט, אַ צוואוקס אויף 60 [...]
אַזוי אַרום, בעטרעפט דער אַלגעמיינער [...]
פאַר געזונט אָפּהיטונג 160 מיליאָן 750 [...]
רובעל, אָדער א וואוקס אויף 40 פּראָצענט.

אויב מען זאָל נעמען די פאָלקאָמאַט[...]
אַנשטאַלטען פון ווסער, ווי אויך די אונט[...]
גען פון פערבאַנדישער סובאָרדינאַציע, [...]
טרעפט די אַלגעמיינע סומע קאַפּיטאַל[...]
טיציעס אין דער פאָלקס־ווירטשאַפט [...]
רוסלאַנד 339,08 מיליאָן רובעל.

Dr. med.
AL. FOKSZANSKI
כירורג
נעמט איצט אָן: אין דער לעטשניצע „POMOC“, ליטאַנאָווסקי 1 (רוג באַלוטער פּלאַץ) פון 11—1: טעל. 101-29.
פּריוואַט־וואוינונג פעטריקאָווער 101 פון 5—7 אָוונט. טעל. 210-76.
פאַר אָרעמסלײַט — הנחה.

דאָס לעבען אין ארץ־ישראל

ידיעות פון דער יודישער טעלעגראַפען אַגענטור

קאָנפערענץ פון יודישע אַדוואָקאַטען אין תל־אביב

תל־אביב. אין תל־אביב איז די טעג פאָרגעקומען די 5־טע לאַנד־קאָנפערענץ פון פערבאַנד פון יודישע אַדוואָקאַטען אין א"י. פון דעם בעריכט וואָס איז אָבגעגעבען געוואָרען וועגען דער טעטיגקייט פון פערבאַנד אין לויף פון פערגאַנגענעם יאָהר, איז צו זעהען, אַז פון די 359 אַדוואָקאַטען, וואָס פּראַקטיצירען ביי היינטיגען טאָג אין א"י, זענען 63 פּראָצ. יודען. 93 פּראָצ. פון די יודישע אַדוואָקאַטען זענען אַנגעשלאָסען אָן דעם דאָזיגען פּראָפעסיאָנעלען פערבאַנד. 75 פּראָצ. פון די אַדוואָקאַטען אין די דריי גרויסע שטעט ירושלים, תל־אביב־יפו, און חיפה זענען יודען. אינגיכען וועט דער אַדוואָקאַטען־פערבאַנד אַרויסגעבען א זאַמעל־בוך, וואָס וועט ענטהאַלטען די בעריכטען פון אַלע קאָנפערענצען, וואָס דער פערבאַנד האָט אָפּגעהאַלטען ביז היינטיגען טאָג. דאָסגלייכען וועט אינגיכען אָנהויבען צו ערשיינען א וויסענשאַפטליכע יורידישע צייטונג ווי אויך בראָשורען מיט דער יורידישער טערמינאָלאָגיע אין העברעאיש. דאָסגלייכען וועט אויך געגרינדעט ווערען א געזעצגעבערישע קאָמיסיע פון אַדוואָקאַטען, וואָס וועט רעאַגירען אויף יעדען ניי־אַרויסגעגעבענעם געזעץ און וועט געבען דעם נויטיגען יורידישען און געזעלשאַפטליכען אַנאַליז פון די רעגירונגס־פאָרשלאָגען. דער צוזאַמענפאָהר האָט בעשלאָסען אַנצונעהמען יורידישע מיטלען געגען דער באָדען־ספּעקולאַציע.

אַ נייע העברעאישע צייטונג אין חיפה

חיפה. ד"ר אליהו פאָרעצקי פון חיפה האָט בעקומען פון דער רעגירונג אַנ'ערלויבניש אַרויסצוגעבען אין חיפה צוויי מאָל אַ וואָך אַ העברעאישע צייטונג מיט'ן נאָמען „עתון חיפה“. די צייטונג וועט רעדאַגירען ד. שרירא.

אַ מגפה פון מסירות

ירושלים. די לעצטע צייט בעקומט די פּאָליציי אין תל־אביב און יפו אַ סך בריף, אין וועלכע איינער מסר'ט אויפ'ן צווייטען פאַר „אונלעגאַלען“ אויפענטהאַלט אין לאַנד. די בריף קומען אָן דאָס רוב פון מענשען, וואָס וואוינען אין א"י, עס זענען אָבער פערהאַן פאַלען, וואָס אַזעלכע בריף קומען אויך אָן פון אויסלאַנד.

נייע יודישע דאָקטוירים אין א"י

ירושלים. אין חודש יאַנואַר 1936 האָט די א"י־רעגירונג אַרויסגעגעבען 31 נייע ליצענזען פאַר דאָקטוירים צו פּראַקטיצירען אין לאַנד. צווישען זיי איז דאָ בלויז איין אַראַבער.

אין דעם זעלבען חודש זענען אַרויסגעגעבען געוואָרען 10 נייע ליצענזען פאַר דענטיסטען און 7 ליצענזען פאַר אַקושערינס (איין אַראַבישע). עס זענען אויך אַרויסגעגעבען געוואָרען 5 נייע ליצענזען פאַר פאַרמאַצעווטען (אַלע יודען).

דער עודף אין דער רעגירונגס־קאַסע האַלט אין איין שטייגען

ירושלים. נישט געקוקט אויף דעם, וואָס דער יודישער ישוב אין א"י לעבט איצטער איבער אַ שווערע צייט, טראָגט נאָך אַלץ דער ישוב אַריין אין דער רעגירונגס־קאַסע גענוג געלדער נישט נאָר אויף צו דעקען די לויפענדע הוצאות, נאָר אויך עס זאָל בלייבען אַנ'עודף. דער לעצטער נומער פון דער אָפיציעלער „פּאַלעסטיין־גאַזעט“ ווייזט, אַז אויפ'ן 1־טען יאַנואַר 1936 האָט די רעגירונג געהאַט אַנ'עודף פון 6,219,076. די געלט־צירקולאַציע אין לאַנד האָט צום ערשטען פעברואַר 1936 דערגרייכט אַ סומע פון 6,288,134 פונט.

פערדאַרבענע זיטען פון אַראַבישען דאָרף

ירושלים. אין איינעם פון זיינע לעצטע נומערן האָט דער „פּאַלעסטיין“ פערעפענטליכט אַ ספּעציעלען אַרטיקעל וועגען די סיבות פון די שלעכטע זיטען אין אַראַבישען דאָרף. דער שרייבער פון אַרטיקעל, וואָס שיינט צו זיין גוט בעהאַוונט אין דעם לעבענס־שטייגער פון אַראַבישען דאָרף, ווייזט אָן, אַז עס איז כמעט נישטאָ קיין אַראַביש דאָרף, וואָס אין איהם זאָל זיך נישט געפינען כאָטש איין וווינקעלע, וואָס די מדות זיינע זאָלען נישט זיין שלעכטע. דער עיקר „בליהט“ אין די אַראַבישע דערפער, דאָס מסר'ן איינער אויפ'ן צווייטען. צוליבי די מסירות, וועלכע זענען ביי די פעלאַכען אַ נגע־צרעת, פערלאָזען און פערנאַכלעסיגען זיי זייער אַרבייט מיט זייערע פעלדער און גיבען אויס זייער לעצטע פּרוטה אויף פּראָצעסען און כדי צו בעצאָהלען די שטראָף, וואָס די רעגירונג לעגט אויף זיי אַרויף. איינע פון די געלעגענהייטען פאַר קריגערייען און געשלעגען איז דאָס אויסוועהלען אַ „מוכטאר“ (עלטסטער פון דאָרף). די שנאה געהט איבער בירושה פון עלטערען אויף קינדער און פון דור צו דור. אין אַ סך פאַלען צושטערט די שנאה דאָס פאַמיליען־לעבען און מאַכט חרוב גאַנצע דערפער.

בודזשעט פון דער תל־אביב'ער שטאָט־פערוואַלטונג

תל־אביב. אויף דער לעצטער זיצונג פון דער עיריה איז בעהאַנדעלט געוואָרען די פראַגע פונ'ם בודזשעט אויפ'ן קומענדיגען פינאַנץ־יאָהר.

מאיר דיזענהאָף האָט ערקלערט צוו. אַגד.: מיר האָבען דערגרייכט אַ בודזשעט פון 550 טויזענד פונט. די הכנסות פון דער שטאָט־פערוואַלטונג זענען פאַר די לעצטע חדשים געפאַלען. היינטיגעס יאָהר איז דער בודזשעט גרעסער מיט 100 טויזענד פונט ווי פאַראַיאָהרען. די רעגירונג פערלאַנגט, אַז מיר זאָלען נישט אַריינשטעלען אין בודזשעט פון די הכנסות איהר אַנטייל, נאָר מיר זאָלען אויסבאַלאַנסירען דעם בודזשעט אָהן איהר בעטייליגונג. דערפון איז אָבער נישט געדרונגען, אַז די רעגירונג זאָגט זיך אָפּ פון איהר שטענדיגען בעטייליגען זיך אין בודזשעט, אָבער זי בעט, אַז מיר זאָלען נישט אַריינשטעלען איהר חלק אין דעם בוי־בודזשעט. מיר שטעהען פאַר דער פראַגע פון קירצונגען. אויב מיר זאָלען אָננעהמען אַזאַ בעשלוס — פרעגט זיך, וועלכע פּאָזיציעס זאָלען געקירצט ווערען.

די מיטגלידער פונ'ם ראַט האָבען אַלע בעטאָנט, אַז עס איז נישט פערהאַן קיין שום מעגליכקייט צו קירצען דעם בודזשעט פון די הוצאות, אויב מען וויל נישט, אַז אַ סך וויכטיגע און דרינגענדע שטאָטישע אַרבייטען זאָלען ליידען.

ניי'ער פאלקסבלאט

דאס לאדזשער לעבן

ניי'ער פאלקסבלאט

פעברואר

זון-אויפגאנג	6.16
זון-אונטערגאנג	4.58

ווען עס ענדיגט זיך די קאדענץ פון דער לאדזשער יודישער קהלה

דארף דעצידירען דאס בילדונגס-מיניסטעריום

ווי בעקאנט, האט אויף אן'אינטערווענץ פון ווארשעווער קהלה - פרעזעס ה' מאזור, דער וויצע בילדונגס - מיניסטער ה' רזשאנטקאוסקי ערקלערט, אז נאך אין חודש פעברואר וועט ערשיינען א מיניסטעריאלע פעראָרדענונג וועגען אדורכפיהרען וואהלען אין אלע יודישע קהלות אין פוילען.

די דאזיגע ידיעה האט געמאכט א רושם אין דער לאדזשער קהלה, וואו מ'רעכענט, אז מ'דארף זיך שוין צוגרייטען צו די וואהלען, וועלכע דארפען אזוי ארום אויך אדורכגעפיהרט ווערען אין לאדז.

די ערקלערונג פון וויצע - בילדונגס - מיניסטער איז אבער נישט אינגאנצען קלאר, ווייל מ'קען זיך נישט אריענטירען צי עס האנדעלט זיך וועגען די קהלות, וועלכע האבען שוין געענדיגט זייער קאדענץ, צי וועגען אלע יודישע קהלות בכלל. וואס שייך די לאדזשער קהלה איז דער ענין א פערוויקעלטער.

אויב די קאדענץ, וועלכע דויערט לויטן געזעץ 4 יאהר, ווערט גערעכענט פון דער צייט ווען ס'זענען פארגעקומען די וואהלען פון די ראטמענער, האט זיך די קאדענץ פון דער לאדזשער קהלה שוין לאנג פערענדיגט. אויב אבער מען רעכענט פון דער צייט, ווען די קהלה - פערוואלטונג האט איבערגענומען די אר - בייט, איז די קאדענץ נאך נישט פערענדיגט. די וואהלען צום לאדזשער קהלה-ראט זענען פארגעקומען דעם 27. מאי 1931, די פערוואלטונג איז געוועהלט געווארען דעם 25. נאוועמבער 1931. צוליב די פיל וואהל - אנקלאגען, וועלכע זענען דעמאלט אריינגעטראגען געווארען, איז די ערשטע זיצונג פון דער קהלה - פערוואלטונג פארגעקומען ערשט דעם 1. נאוועמבער 1932, אויף אזא אופן רעכענען די קאדענץ פון די וואהלען צום קהלה-ראט, אדער צו דער קהלה - פערוואלטונג האט זיך די קאדענץ אין לאדז שוין געענדיגט פאריגעס יאהר און די וואהלען וועלען אין דער נאהענטסטער צייט אדורכגעפיהרט ווערען.

די לאדזשער קהלה - פערוואלטונג שטעהט אבער אויפן שטאנדפונקט, אז מ'דארף רעכענען די קאדענץ זייט דעם מאמענט ווען די קהלה - פערוואלטונג האט איבערגענומען די ארבייט און דע-ריבער דארפען די וואהלען אין לאדז פארקומען ערשט אין אנהויב פון יאהר 1937.

דער דאזיגער ענין וועט נאך היינטיגע וואך אויפגעקלערט ווערען אין בילדונגס - מיניסטעריום.

20 גראשען א טראמוואי-בילעט

אויב מען וועט אויסקויפען 100 בילעטען מיט אמאל

נעכטען איז פארגעקומען א זיצונג פון דער פער-וואלטונג פון דער לאדזשער טראמוואי-געזעלשאפט. אין דער זיצונג האט אין נאמען פון דער שטאט - פערוואלטונג אנטיילגענומען דער וויצע-פרעזידענט גאדלעווסקי.

נאכדעם ווי ס'איז אויסגעהערט געווארען דער בילאנס - בעריכט פארן פריהערדיגען יאהר. איז די דיווידענדע בעשטימט געווארען אויף 3 פראצענט. דער בודזשעט אויפן קומענדיגען יאהר איז בעשטימט געווארען אויף 10.200.000 זל.

דאן איז ווייטער דיסקוטירט געווארען די פראגע וועגען טראמוואי - טאריף און ס'איז בעשלאסען געווארען, ארויסצוגעבען אומויסטע בילעטען פאר בלינדע מלחמה - אינוואלידען און **צו בעשטימען 20 גראשען פאר א נארמאלען בילעט, אויב מ'קויפט 100 בילעטען מיטאמאל, די בילעטען זענען נישט קיין נאמענט-ליכע און זענען נישט בעגרעניצט מיט קיין שום צייט, אזוי אז מ'קען זיי אפ-טרעטען אויך.** דער דאזיגער בעשלוס איז שוין אקצעפטירט געווארען דורך דער טראמוואי - גע-זעלשאפט און די דירעקציע איז שוין צוגעטרעטען צו דרוקען די ביכלעך מיט 100 בילעטען.

ווייטער איז מען צוגעטרעטען צו בעטראכטען דעם אינוועסטיציע - פלאן אויפן איצטיגען יאהר.

די שטאט - פערוואלטונג האט פארגעלעגט א רייה נייע טראמוואי - ליניעס און פערלענגערען די ביז-איצטיגע ליניעס. דער אינוועסטיציע - פלאן איז נאך נישט אנגענומען געווארען און איז אפגעלעגט געווארען ביז דער קומענדיגער זיצונג.

צום סוף איז נאך בעשלאסען געווארען אויס-צובויען גערעקטע ווארטע-זאלען אויף די סוף-סטאציעס אין באלוטי און ווידזעוו.

א ווארשאווער „תכשיט" נארט אויס אין לאדז

א „פעקעל" אויף 40 טויזענד זל. און גענאנגען פליטה

(א) אין לאדז איז ענטדעקט געווארען א נייע א געוויסער העניך קופערמאן. האנדעלס-אפערע. דאסמאל איז דער „העלד" א היות ווי ק. איז א זוהן פון א פערמעגליכען סוחר אין ווארשא, פלעגט דער זוהן קומען קיין לאדז ערלעדיגען פערשידענע ענינים פארן פאטער.

די טעג איז ער געקומען קיין לאדז, איז אוועק צו א בעקאנטען סוחר, ביי וועמען ער האט גע-נומען א „פעקעל" און געגעבען האט ער וועקסלען אויסגעשטעלט פון פאטער, אונטער'ן שטעמפעל. א טייל וועקסלען זענען געווען קונדישע מיט גוטע זשירעס. אזוי ארום האט ער בעקומען סחורה אויף א סומע פון 40 טויזענד זל.

עטליכע טעג שפעטער איז דער פאטער גע-קומען קיין לאדז און ה"ט ערקלערט, אז דער זוהן האט אין לאדז פערקויפט די סחורה בחצי חנם און אליין האט ער עוקר געווען אהן א „זייט געזונד". דער פאטער האט אויך דערצעהלט, אז די וועקסלען האט דער תכשיט געפעלשט. און אז די פרעמדע וועקסלען זענען נישט קיין קונדישע — נאר „קינדישע".

דער אפעריסט ווערט געזוכט פון דער פאליציי.

לוסטראציע אין ווארים-שטובען און אין פרעבעל-שולען

(א) נעכטען האט אין לאדז געווילט די די-רעקטארין פון סעמינאר פאר ארכאנקעס אין ווער-שא, פרוי טשערוויזסקא, וועלכע האט אדורכגעפיהרט א לוסטראציע אין די ווארים-שטובען ביי די פאלקס-שולען און אין די שטאטישע פרעבעל-שולען.

די לוסטראציע האט געהאט דעם ציל, זיך צו בעקענען מיט דעם אופן פון צוגרייטען קינדער צו דער שולע.

דער רעזולטאט פון דער לוסטראציע איז גע-ווען א בעפרידיגענדער.

Dr.
Wołkowyski
ציגעל-גאס 11, טעל. 238-02
ספעצ. פאר טריפער, סיפיליס און הויט-קראנקה.
בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע
נעמט אן פון 8—11 בייטאג און 4—9 אוונט.

Dr. med. L. Berman
צעגעלגיאנא 15, טעל. 149-07
ספעציעל-ארצט פאר מענער - שוועכע-בע האנדלונג און סעקסועלע בעראטונג
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט.
זונטאג פון 1—9 פארמיטאג.
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע - פרייזען

זאל פילהארמאניע
20 נארוטאוויטשא 20

גרויסע איבערראשונג פאר בעל-מנגנים!
נור איין איינציג מאל!
דינסטאג, דעם 25-טען ד. ח. 9 א זייגער אווענד טרעטען אויף
אין זאל פילהארמאניע
די אמעריקאנער
עמור-קינסטלער
די חזנים-צווילינג
די ברידער עפשטיין
(געבוירען אין אמעריקא)

וועלכע עס פראזענטירט פאר לאדז דער אמעריקאנער אימפרעסאריא נייטן קלומאק
די חזנים-קינסטלער — די ברידער עפשטיין
האבען בעגייסטערט א וועלט מתפללים מיט זייער מתי-ות'דיג זינגען און קינסטלעריש דאווענען.
אין פראגראם:
אריגינעלע סינאגאגאלע מאטיוועז!!
בילעטען פון 54 גר. ביז 3 זל. צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע.

אונטערהאנדלונגען פון פריזיער-צעך

מיט'ן פריזיער ארבייטער-פעראיין

(א) אין לאקאל פון פריזיער-צעך (פילסודסקיע גא 69) איז פארגעקומען א קאנפערענץ פון די מיטגלידער פון פריזיער-צעך, צו וועלכען ס'זע-נען אויך געקומען פארשטעהער פון פריזיער-ארבי טער-פעראיין די קאנפערענץ האט געהאט דעם ציועק, זיך צו בעקענען מיט די פאדערונגען, וואס ס'שטעלען ארויס די ארבייטער-פארשטעהער וועגן שליסען א קאלעקטיוו'ען אפמאך.

אויסהערענדיג די פאדערונגען איז בעשלא-סען געווארען, זיך צו ווענדען צו די אנדערע צעכען, זיי זאלען זיך בעטייליגען אין די אונטערהאנדלונגען די ערשטע געמיינזאמע קאנפערענץ קומט פאר קומענדיגען מאנטאג, ד. 24-טען ד. ח.

היינט — א זיצונג פון שטאטישען בייראט

(א) 7,30 אוו. קומט פאר אין שטאט-ראט ...זונג פון שטאטישען בייראט. ס'וועלען בעהאנ... ...ווערען אקטועלע פראגען, ווי: די פערטיי... ...פון דער שטאט אין 20 קרייזען, בודזשעט, ...פון דער הלואה 1,050,000, זל. פאר די פיי... ...ונזער, פערקלענערען דעם אמצאהל פון גאז-... ...ור'ס א. אנד.

קאנפליקט אין זיידענווארמ'ס זאקען-פאבריק

...ב בעזייטיגען ארבייטער-דעלעגא-טען פון דער פאבריק

(א) אין זיידענווארמ'ס זאקען-פאבריק (פא-...ווא 106) איז אויסגעבראכען א קאנפליקט. ...ין דעם דערווייטערען די דעלעגאטען פון ...פעראיין. דער ארבייטס-אינספעקטאר נעמט ...ריט, צו ליקווידירען דעם קאנפליקט.

...טרוזשעס קלאגען זיך אויף די ווירטסלייט

...ויי היטען נישט אפ דעם לעצטען אפמאך

(א) דער פעראיין פון סטרוזשעס, האט זיך ...ענדעט צום ארבייטס-אינספעקטאר מיט אן'אנ-...אג, אז פיל ווירטסלייט היטען נישט דעם לעצ-... אפמאך. זיי פערלאנגען דערום אדורכצופיהרן ...נטראלעס אין די הייזער, און דא וואו ס'ווערט ... אפגעהיטען דער אפמאך, זאלען די ווירטס-... צוגעצויגען ווערען צו פעראנטווארטליכקייט.

צוגאב פאבאר-קאמיסיע

ווער דארף זיך צו שטעלען

(א) דעם 28. ד. ח. 8 פריה וועט אין לאקאל ...ריקאווער 165 אנהויבען אמטירען די צוגאב-...אר - קאמיסיע.

...וישטעלען דארפען זיך די פאבאראוצעס פון ...יתאג 1914 און עלטערע, וועלכע האבען זיך ... פון איצט נישט געשטעלט צו די פאבאר-קא-...יע. צושטעלען דארפען זיך די פאבאראוצעס, ...וואוינען אויפן שטח פון די 1, 4, 6, 7, 10, 12 ...און 14-טער פאליציי - קאמיסאריאטען און הא... ...דערהאלטען נאמענטליכע אויפפאדערונגען פון ... שטעטישער סטאראסטווע.

אפטייקען.

היינטיגע נאכט - דיזשורען

(א) היינט ביינאכט דיזשורירען: סאדאווסקא ...ירשער 57), וו. גראשקאווסקי (11 ליסטאפאדא ...ס. פארלין (פילסודסקיעגא 54), ר. רעמבעלינ-...(אנדזשעיא 28), י. כאנרזשינסקי (פעטריקא-...165), ע. מילער (פעטריקאווער 46,, נ. אנטא-...יוויטש (פאביאניצער 56).

געפאלען פון הונגער

אויף פל. רעימאנטא, איז געפאלען פון הונ-... די ארבייטסלאזע יוזעפא קאפ. די פאגאטאווויע ...האט זי אפגעפיהרט אין שטאטישען זאמעל-פונקט.

KINO TEATR
MIRAŻ
11 LISTOPADA 16
הייבט פרעמיערע!
די פרעהליכסטע מוזיקאלישע קאמעדיע
פון פוילישער פראדוקציע א. נ.
„WACUŚ"
אין די הויפט-ראלען:
Adolf Dymsza
Jdzia Andrzejewska
Ćwiklińska

זאַל פילהאַרמאָניע
20 נאַרוטאַוויטשאַ 20
טעלעפ. 213-84.

זונטאַג, דעם 23. פעבּרואַר ד. י. 8.30 אָוונט איינציגער קאָנצערט פון דער בּעליבּטער יודישע פאָלקס־זינגערין

ראָזאַ ראַפּאָפּאָרט [?] ראָזאַ פאַרמאַן

אין אַ גאַנצליך נייעם רעפּערטואַר יודישע פאָלקס־לידער.
בּילעטען פון 54 גר. בּיז 2 זל. צו בּעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

אַ וואַרשאַווער „יובּילער" קומט קיין לאָדז

און כאַפּט אַריין... 10 חדשים תּפיסה

(א) וויפיל מאָל מען האָט שוין געוואָרענט פאַר די פּל'ערליי „בּריליאַנטען־סוחרים", וואָס פּערקויפען „מציאות", פאַרשידענע „טשוויטשידעלקעס", בּעשליפענע גלעזלעך און רעדען איין, אַז דאָס זענען „שטיינער פון צאַר ניקאָלאַי'ס קרוין". נישט קוקנדיג אויף די אַלע וואָרענונגען, געפינען זיך דאָך נאָך ליכטגלויביגע מענשען, אַמאַטאָרען אויף די דאַזיגע „בּריליאַנטען".

אָט איז דעם 18־טען יאַנואַר ד. י. געפאַלען אַ קרבּן די יודישע פרוי חנה קינדערמאַן. אויף פּלאַץ בּעכנערא איז זי אָפּגעשטעלט געוואָרען פון אַ פאַרשוין, וואָס האָט איהר אָנגעבּאָטען אַ מציאה'לע, אַ גאָלדען פינגערל און אַ פּאָר גאָלדענע אויערינגלעך. מחמת דעם, וואָס די מציאה איז איהר אויסגעקומען פערדעכטיג, איז זי אַוועק מיט דעם סוחר צו אַ בּעקאַנטען יובּעליר. אויפ'ן וועג, האָט דער פערשוין געבּעטען, זי זאָל איהם געבּען 10 זל. האַנדגעלד, כדי ער זאָל זיין זיכער, אַז זי וועט נישט חרטה מענה'ן. די פרוי האָט איהם געגעבּען 10 זל. און איהר געגעבּען ס'ביסעל „גאָלדוואַרג".

אויסנוצענדיג די גרויסע בּעוועגונג אין דער גאַס, האָט זיך יענער אויסגעדרעהט און איז נעלם געוואָרען.

מיט עטליכע טעג שפּעטער, האָט זי דערקענט דעם פּערשוין אין לעגיאָנאָוו־גאַס. זי האָט געמאַכט אַ געוואַלד, און דער בּחור איז אַרעסטירט געוואָרען. ווי ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט, הייסט ער שמואל זילבּערג, אַ בּעקאַנטער „פאַכמאַן" אין דער יובּילערן־בּראַנזשע. די לעצטע צייט האָט „געאַרבּייט" אין וואַרשע. געקומען איז ער קיין לאָדז, אָבּער דאָ האָט ער אויך נישט געמאַכט קיין גילדענע געשעפטען.

נעכטען איז ער געשטאַנען פאַרן געריכט. ער איז פערמשפּט געוואָרען אויף 10 חדשים תּפיסה.

„אָט, ר'האָסטו פאַר מיין ווייבּ!.."

מיט איין קלאַפּ, האָט ער דעם „ריוואַל" אָוועקגעלייגט אַ טויטען

קאַזשימיעוש יוכצעקיעוויטש (קראַשעיוסקיעגאָ 18) איז געווען שטאַרק אין כעס אויף זיינעם אַ „פּסיאָקשעל" יוזעף יאַיטשאַק, וועלכער איז געווען קנעפּעל ב'קנעפּעל מיט זיין אשה, מחמת דעם, האָט ער זיך אַרומגעטראָגען מיט'ן געדאַנק, אָפּצוראַמען דעם בּחור, אַוועקשיקען איהם, הייסט עס, אויפ'ן עולם־האמת.

יאַק סוט קאַזשעק? אַיין קלייניגקייט: וואַרט ער אָפּ יוזשעקן מיט אַנ'אייגענעם פערענט, און גיט איהם אַזאַ „גלעט" איבּערן מח, אַז יענער האָט נישט געדאַנקשט אַ פּיפּס צו טאָן — אויסגעצויגען די קאָפּעטעס — און באַסטאַ!.. ווען יענער איז שוין געלעגען אויסגעצויגען ווי אַ גראַף, האָט ער אויסגעשריגען:

— „אָט האָסטו פאַר מיין ווייבּ!"

נעכטען איז דער „געטרייער מאַן" פערמשפּט געוואָרען אויף 3½ יאָהר תּפיסה.

דער הויז־ווירט שענקט נישט !..

שווערע שטראָפען פאַר פאַלש עדות־זאָגען אין געריכט

(א) דעם 27־טען יאַנואַר 1934, איז אין שמאַטישען געריכט פאָרגעקומען אַ פּראָצעס, וואָס ס'האָט פערפיהרט דער ווירט פון שייבּלערס מאַרק 14, ה' שמואל נייהויז קעגען זיינעם אַ לאָקאַטאָר משה גרשון סאַרנע אויף אַ סומע פון 1196 זל. פאַר פערלעגענעם דירה־געלד.

דער לאָקאַטאָר האָט אַרויסגערופען עדות שלמה ליפשיץ, גימעל ליפשיץ און דוד קראָנענבּערג, וועלכע האָבּען ערקלערט אונטער אַ שבועה, אַז דער ווירט האָט פערשפּראָכען סאַרנא'ן, אַז וויבּאַלד ער וועט זיך גוטווילינג אַרויסציהען פון דער דירה, וועט ער איהם שענקען דאָס פערלעגענע דירה־געלד.

אויפ'ן סמך פון דעם עדות־זאָגען, האָט דאָס געריכט אָפּגעוואָרפען נייהויז אָנקלאַגע.

נאָכ'ן פּראָצעס, האָט דער ווירט געמאָלדען דער פּראָקוראַטור, אַז די עדות האָבּען פאַלש עדות געזאָגט, און אַז צו דעם האָט זיי צוגערעדט סאַרני.

נעכטען זענען אַלע דריי עדות: שלמה ליפשיץ, גיטעל ליפשיץ און דוד קראָנענבּערג פערמשפּט געוואָרען צו 6 חדשים, משה גרשון סאַרנע אויף אַ יאָהר תּפיסה.

קלאַנג־קינאָ־טעאַטער
ZACHETA
זגערזשער 26.
היינט און פאָלג. טעג!
דאָס נייעסטע פילם־מייסטערווערק פון ווינער פּראָדוקציע א. ג.
„אומגעענדיגטע סימפאָניע"
אין די הויפּט־ראָלען:
HANS JARAY
און
M. EGERTH
אויסער'ן פּראָגראַם:
? ? ?
אָנהויבּ 4 נאָכם. שבת און זונטאָג 12 בּייטאָג.

1 טאָג האָט איהם געדינט די פרייהייט...

צומאָרגענס נאָך דער אַמנעסטיע ,פיהרט ער אויס אַ „שטיקעל אַרבּייט"

און בּעקומט ווידער 1 יאָהר תּפיסה

(א) מאַריאַן רוטקאַ, אַ בּעקאַנטער לקח'נער, האָט זיך דעם 5־טען יאַנואַר ד. י. געזעגענט מיט'ן טורמע־נאַטשעלניק, מחמת ער איז בּעפרייט געוואָרען צוליבּ דער אַמנעסטיע.

קומענדיג אין גאַס אַריין, האָבּען בּיי איהם בּאַלד גענומען „שווענדזשען" די הענד, און כדי נישט צו פערגעסען ס'„פאַך", האָט ער בּאַלד אויף־צומאָרגענס, ד. ה. דעם 6־טען יאַנואַר געפּרובּט „שטשענשטשע", מיט אַ ויטריך האָט ער געעפענט די וואָהנונג פון עמיליע פּלאַטבּוים, אויף עמיליא 37, און שלים שלימזל, ווען מאַריש איז נאָר אַרויס מיט זיין ביסעל „סחורה", האָט איהם בּיי דער טיר „מקבּל פּנים" געווען די ווירטין, וואָס כוט זי ?..גאַרנישט. זי מאַכט אַ ויצעקו, קומען צולויפען די שכנים און ער ווערט ווידער אָפּגעפיהרט אין זיין „אַלטער דירה".

נעכטען איז רוטקאַ ווידער אַמאָל פערמשפּט געוואָרען אויף 1 יאָהר תּפיסה.

Dr. REICHER
פּאָלודניאָווא 28. טעל. 120-93
ספּעציאַליסט
פאַר מענער - שוועכע - בּעהאַנדלונג
סעקסועלע בּעראַטונגען פון פּסיכאָ - אַנאַליזען
נעמט אָן פון 8—11 פון 5—8 אָוונט.
זונטאָג און חגאות פון 9—1

קליינער פעליעטאָן

קאַזשימיעזש קאָהן וויערן

אומת — זאָגט שמיל־שמעלקי — אין ... שוין געזעהן אַ פּאַקט אַ ליגען... אָבּער דאָס ... געה איך דאָ דערציילען איז נישט בּלויז ... נאָך טאַקי אַ מעשה שהיה:

איינער אַ וואַרשאַווער אַדוואָקאַט מיט'ן ... קאַזשימיעזש קאָהן האָט מיט דער הילף ... פּלונית (אָדער פערקעהרט) געבּוירן אַ ... זכר...

געבּוירען אַ בּן זכר, אַ יאַטעל, הייסט ... דאָך — גוט, איז דאָך וואויל, איז דאָך ... וואָרים בּיי היינטיגע צייטען — זאָגט ... שמעלקי — אַז אַ יוד קאָן נאָך ליגען אין ... כע נאַרישקייטען, ווי די מצות פּריה ורביה ... דאָך אַ כּפל־שמונה'דיגער אידיאָט, אָבּער אַז ... קאַזשימיעזש'ן האָט זיך עס געמאַכט, ... פּאַלען, האָט זיך עס געמאַכט...

הייסט אָבּער דער בּעל שמחה „קאַזשימ... נישט קאַזימיר, און ער איז אַנ'אַדוואָקאַט ... מעמפּאָווע מענשעל — וויל ער נישט דאָס ... זיינס מל'ע זיין, וויל ער עס נישט יודישען!

ס'איז — טראַכט ער — איצט „... רישע", „פּריסטאַריאַנישע" צייטען, דער ... געהט פּאַראויס, ווי אַ פערד, להבדיל ... און ס'איז נישט קיין זמן אויף מילה!

זאָגט צו איהם ס'ווייבּ, זיין יורענע, ... — מאַי קאָכאַני, מאַי מילי מענזשו, ... טאָ מילה שקאָדשי?

ענטפערט ער:

— מאַיאַ מילאַ... ניע וטראַנצאַי שיען ... ספּראַווי!

אַזוי־אָט פערטיגט ער אָפּ איין צד, און ... צום וואַרשאַווער ראַבּינאַט בּעטען אַ קוויטל ... אַ מעטריקע.

פרעגט דער ראַבּינאַט:

— נו, ?.. אַ טאַמטאַ ספּראַוואַ?

ענטפערט קאַזשימיעזש:

— לאַוו דוקאַ!

זאָגט זיך אָפּ דער ראַבּינאַט צו געבּען אַ ... ווייל עס איז דאָ אַ בּפירוש'ער דין אַזאַ, אַז ... מילה טאָ שיען ניע זדאַזשילאַ", מ'זאָל האָבּען ... גענומען אין יודישען כּלל אַריין.

מילה איז האָך נישט קיין שחיטה, וואָס ... בּער אין גוי'אישע הענט...

איז אָבּער דער פּאַן קאַזשימיעזש אין ... דער מיינונג — און ער געהט אוועק אין ... קאָמיסאַריאַט, גיט האַרט צו פערשטעהן, ... עס גרייכט דער יודישער בּאַרבּאַריזם און די ... חוצפּה, און — ער בּעקומט אַרויס בּמקום ... בּינאַטסקע קוויטעל אַנ'אַנדער קוויטעל, אין ... כען עס ווערט אַרויסגעגעבּען אַ מעטריקע.

— נו, — זאָגט שמיל־שמעלקי — ... איצט אַליין!... קאָנען מיר זיך קלאָגען, אַז ... אונז שלעכט, אַז מען ווערגט אונז און מען ... אונז! אָט האָט איהר אַ בּיישפּיל: גיט ... ראַבּינאַט, גיט דער סטאַראָסטווע!

און לעבּען זאָל טאַקי דער קאַזשימיעזש ... דער ערשטער, וואָס וועט מיט כּבוד אַריין ... געשיכטע פון דער יודישער מילה'לאָגיע!!!

שמילשמעל...

אויפ'ן דערנער־וועג

שפּאַנענדער סענסאַציאָנעל־ערעטישער ראָמאַן

38)

— איהר פערלאַנגט נאָך עפּעס, געעהרטער הער? — האָט דער בּעאַמטער געפרעגט.

— יאָ... הם... איהר פערשטעהט, כ'האָבּ געוואָלט שטעלען אַ קליינע פראַגע,,, הם...

— בּיטע זעהר, איך הער אייך.

— איך בּין אַ מענש אַ ליידענדער, אויף די נערוען לייד איך... אַ שלאָפלאָזער. שווער איינצושלאָפען... הם... פערשטעהט איהר מיך, און אַלע מאָל, ווען איך שטעה איין אין אַ האָטעל. איך בּין, פערשטעהט איהר מיך, אַ וואָיאַזשאָר — האָבּ איך אַ טבע צו פרעגען צי מיינע שכנים רוישען נישט אַרום בּיינאַכט, צי דאָס זענען סאָלידע מענשען, אַרטיסטען, למשל, דיכטער און דאָס גלייכען, — אי איז דאָס אַ פּאָלק! זינגען, הוליען, טרינקען אַ גאַנצע נאַכט, אַז מ'קאָן איין אויג נישט צו טאָן...

דער בּעאַמטער האָט מיט אַ בּעהאַלטענעם שמייכעל אָנגעקוקט דעם בּערערעווודיגען יונגענמאַן און געענטפערט:

— אָך, גאָט בּעהיט, וואָס רעדט איהר? בּיי אונז שטעהען תּמיד איין סאָלידע מענשען. דער עיקר גרויסע סוחרים פון אויסלאַנד, פאַבּריקאַנטען זעהר רייכע לייט.

— פון אויסלאַנד? עפּעס בּעקאַנטע סוחרים?

מיר זענען בּעקאַנט אַ סך אויסלענדישע סוחרים. איך דאַרף איהר וויסען, שטעה אין פערבּינדונגען מיט גרויסע אויסלענדישע פירמעס...

— נו, געוויס. אַלץ בּעקאַנטע סוחרים, — האָט דער בּעאַמטער געענטפערט — אָט שטעהען היינט איין אַזעלכע סאָלידע מענשען ווי דער הער רוסאָנאָו פון ניזשני נאָוואָגראַד, דער הער ווערנער פון קעלן, דער הער מאַנטיניע פון פּאַריז, דער בּעקאַנטער בּערלינער סוחר דיטריך. דער הער דיטריך געפינט זיך גראַד אין שכנות מיט אייער צימער. זעהר אַ סאָלידער, אַנשטענדיגער הער. איהר האָט נישט וואָס מורא צו האָבּען, הער גריגאָריעוו. קיינער וועט אייך נישט שטערען, איהר וועט דאָ האָבּען דעם בּעסטען אָפּרוה.

גריגאָריעוו האָט אויפמערקזאַם זיך צוגעהערט צו דעם צעטעל מיט נעמען, וואָס דער בּעאַמטער האָט איהם אויסגערעכענט און פּלוצלונג אַ פרעג געטאָן:

— צי שטעהט דאָ נישט איין בּיי אייך אין האָטעל אַ הויכער, אַלטער הער מיט אַ לאַנגער, ווייסער בּאָרד?

— אַ, איהר מיינט דעם הער דיטריך — דאָס איז ער דאָך טאַקע. איהר קענט איהם?

— ניין... ניין... — האָט גריגאָריעוו געענטפערט — זעהט אויס, אַז איך האָבּ געהאַט אַ טעות. יענער, וואָס איך מיין, הייסט נישט דיטריך... אַלזאָ, זאָגט איהר, אַז מיין שכן איז דער רייכער בּערלינער סוחר דיטריך? זעהר אַנגענעהם, זעהר אַנגענעהם... — האָט ער פערטראַכט צוגעגעבּען.

גריגאָריעוו איז אַרויף צו זיך אין צימער. ער האָט זיך אַוועקגעזעצט אויף אַ שטוהל און גענומען זיך איינהערען. ער האָט געוואָלט הערען אַ וועלכען ס'איז קלאַנג פון דעם שכנות'דיגען צימער. אָבּער דאָרטען איז געווען שטיל.

— אַ גלענצענדער צופאַל — האָט ער געטראַכט — גראַד האָבּ איך געפּאַקט אַ צימער, וואָס גרעניצט זיך מיט'ן צימער פון דעם דאָזיגען פערדעכטיגען פערשוין. עס איז נישט קיין צווייפעל, אַז דער דאָזיגער בּערלינער סוחר פערנעמט זיך נישט מיט קיין מסחר. דער דאָזיגער אַלטער הערר קומט דאָ אָפּט'אַהער, געהט סך־הכל איינמאָל צי צוויימאָל אַרויס אין גאַס און פאָהרט בּאַלד אוועק מיט'ן ווינער שנעל־צוג. הם... דאָס מוז שוין זיין איינמאָל אַ פויגעל... מען מוז דערגעהען ווער דאָס איז אויף וואָס ער טוט דאָ אין וואַרשע... אין האָטעל פערשרייבּט ער זיך אַלס בּערלינער סוחר און פאָהרען פאָהרט ער קיין ווין. יאָ, דאָס אַליין איז שוין פערדעכטיגט!... מען מוז פאַר יעדען פּרייז עפּעס דערגעהען. אויבּ ער קומט פון ווין קיין וואַרשע, הייסט עס, אַז ער איז אַ ווינער... יעדענפאַלס דאַרף מען צום ענין צוגעהען זעהר פאָרזיכטיג... דער פויגעל קאָן נאָך דערשנאַפּען און מאַכען „ויברח"...

גריגאָריעוו האָט איבּערגעריסען זיינע געדאַנקען. ער האָט דערהערט האַרט נעבּען זיין טיר שווערע טריט. עמיצער איז אַ ווייל געבּליבּען שטעהן, דערנאָך האָט זיך אין אַ שכנות'דיגער טיר דערהערט דאָס איבּערדרעהען פון אַ שליסעל. בּאַלד האָבּען זיך די שווערע, מאַסיווע טריט דערהערט אין שכנות'דיגען צימער.

— דער פערשוין איז שוין געקומען, — האָט גריגאָריעוו אַ טראַכט געטאָן און זיך גענומען איינהערען,

נאָכדעם איז געוואָרען שטיל. זעהט אויס,

אַז „יענער" האָט זיך אויסגעזעצט, וואָס ... דאָרטען אין זיין צימער, דער דאָזיגער ... פּולער „בּערלינער סוחר", וואָס וואוינט אין ... גריגאָריעוו איז געווען נייגעריג, שטאַרק ... די פּלוצימדיגע שטילקייט אין יענעם צימ... איהם נאָך מעהר אינטריגירט.

ער האָט בּעשלאָסען אַריינצוגעהן ... שכנות'דיגען צימער מיט עפּעס אַ תּירוץ ... זעהען ווי אַזוי יענער וועט זיך פערהאַלט... ער וועט פּלוצלונג דערזעהן אַ פרעמדען ...

גריגאָריעוו האָט שטילערהייט געעפ... טיר פון זיין צימער, אַרויס אין קאָרידאָר ... האָרכענדיג זיך אַ ווייל, אָנגעקלאַפּט ... גער אין דער טיר פון „הער דיטריכ... אַ שטילשווייגען, קיינער רופט זיך ...

— .42 —

גריגאָריעוו קלאַפּט נאָך אַמאָל און ... שוין האַסטיגער און שטאַרקער. קיינער ... ווידער נישט אָפּ.

גריגאָריעוו קוקט זיך אַ ווייל אום ... קאָרידאָר, קיינער געהט נישט. ער בּויגט ... אַראָפּ צום שליסעל־לאָך און קוקט אַריין. ... זעהט גאָרנישט. דאָס שליסעל־לאָך איז ... ס'איז אוממעגליך, אַז „יענער" זאָל ... פען, ווייל ס'איז סך־הכל 5 מינוט ... געקומען. פאַרוואָס־זשע רופט ער זיך נישט ... פאַרוואָס־זשע עפענט ער נישט?

גריגאָריעוו וויל שוין נאָך אַמאָל ... אָבּער אין דעם זעלבּען מאָמענט בּעווייזט ... קאָרידאָר איינער פון די האָטעל דינער, ... זאָגט צו איהם בּכיון מיט אַ הויך קול, ... איך, הערען אין צימער:

(פאָרטזעצונג קומט)

יאַשטע קאַלב

פון מיטוואָך, ד. 26 פעבר. ה. י.
טעגליך 9 אָוונט
מאָריס שוואַרץ
אַלס ניעשעווער רבי אין זיין סענסאַציאָנעלער וועלט-אויפפיהרונג

טעאַטער „ראָזמאַיטאָשטשי"
זיגעל-גאַס 27 — טעל. 112-25
דירעקציע: ד. צעלמייסטער.
נאָר 16 גאַסטשפּילען!

מאָריס שוואַרץ'ס קינסטלער-אַנסאַמבל: ד. בלומענפעלד, ה. גאָטליב, א. גאָלדענבערג, ... נאָדיק, ה. האַרט. מ. וויכער, י. סורקאָוו, י. אינוועגנטאָוש, נ. ליפּמאַן, ... ליפּמאַן, א. מאַרעווסקי, ק. סעגאַלאָוויטש, א. סאַמבערג, ה. פישער, א. קורץ, ... קליינלערער, ש: ראָזען, ד. שאַיעוויטש, ד. שאַפּיראָ, א. שטיין א. אַנד.

דראַמע אין 2 טיילען, 26 בילדער פון י. י. זינגער, דראַמאַטיזירונג און רעזשי: מאָריס שוואַרץ
מוזיק: לעאָן קוצין. דעקאָראַציעס: אַלעק טשערטאָוו. טענץ: ליליאַן שאַפּיראָ. בינע-פערוואַלטער: בן ציון קאַץ.
אָריגינעלע דעקאָראַציעס, קאָסטיומען און ספּעציעלע ליכט אַפּאַראַטען פון אַמעריקע.
80 פּערזאָן אויף דער בינע!

3500 שוסטער און שטעפּער שטרייקען אין לאָדז
און אין לאָדזער אומגעגנט

(א) נעכטען, דער 3־טער טאָג פון שוסטער-... איז אַריבער רוהיג. אין משך פון נעכטיגען ... האָט דער שטרייק אַרומגענומען אַלע שוסטער ... און שטעפּער'ס. ס״ה שטרייקען אין לאָדז ... און דער סביבה 3500 אַרבייטער.
...מאָרגען, פרייטאָג, 10 פאַרמ. קומט פאָר אַ ... קאָנפערענץ ביים אַרבייטס-אינספּעקטאָר ... דער קאָנפערענץ וועלען אַנוועזענד זיין פאָר ... פון די שוסטער און שטעפּער'ס, כדי אַרום ... די אַרויסגעשטעלטע פאָדערונגען.
...אין קומענדיגען שבת, ווערט גערופען אַן ... פערזאַמלונג פון די שטרייקענדע, וואו ... שטרייק-קאָמיסיע וועט אָפּגעבען אַ בעריכט פון ... שטרייק-אַקציע און אָננעמען אַ בעשלוס וועגן ... ווייטערדיגער אַקציע.

...אַן אַנ'אַלגעמיינעם שטרייק אין דער מעטאַל-בראַנזשע
...דער שטרייק פון די לאָמפּען-... און בראָנזירער'ס, וועט נישט ליקווידירט ווערען

(א) נעכטען האָט ביים אַרבייטס-אינספּעקטאָר ... פאָרקומען אַ קאָנפערענץ פון די מעטאַל-... מיט די אַרבייטס-געבער, כדי צו ליק... דעם שטרייק פון די מעטאַל-אַרבייטער, ... בעשעפטיגט ביי די אויסאַרבייטונגען פון ... שיראַנדאָלען און אַנדערע בראָנז-אַרטיק... ... די אַרבייטס-געבער זענען נישט גע... איז די קאָנפערענץ נישט צושטאַנד-געקומען. ... אין שייכות דערמיט גרייט זיך אַנ'אַלגעמיינער ... אין דער מעטאַל-בראַנזשע.

קאָנפערענץ פון די אינדוסטריעלער מיט די אַרבייטער
קומט היינט פאָר ביי'ם אַרבייטס-אינספּעקטאָר

(א) היינט קומט פאָר ביים אַרבייטס-אינספּעקטאָר אַ קאָנפערענץ פון אינדוסטריעלער-פערבאַנד מיט פערטרעטער פון די אַרבייטער-פעראייגען וועגן ליקווידירען דעם סכסוך אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע.

אויב די היינטיגע קאָנפערענץ וועט נישט דער-פיהרען צו קיין רעזולטאַט, וועט דער ענין איבער-געשיקט ווערען צום הויפּט-אַרבייטס-אינספּעקטאָר אין וואַרשאַ, וואו ס'וועלען אָנגענומען ווערען שריט צו ליקווידירען דעם קאָנפליקט.

די פראַגע וועגן רויה-שטאָף אויפ'ן לאָדזער מאַרק נאָרמאַליזירט זיך

די בעציהונגען אויף דעם אָפּשניט פון אימ-פּאָרט פון רויה־שטאָף נאָרמאַליזירען זיך לעצטענס. נאָך דער קאָנפערענץ פון די פאָרשטעהער פון דער לאָדזער האַנדעלס־קאַמער און סוחרים־פערבאַנד אין האַנדעלס־מיניסטעריום, איז פעסטגעשטעלט געוואָרען וועמען די הענדלער קאָנען פערקויפען דעם אימ-פּאָרטירטען אויפ'ן יסוד פון הנחה־צאָל רויהען באַוועל.

די לאָדזער אינדוסטריעלער וואָס גיבן אַרוים צו אַרבייטען אויף לויהן, וואָס איז נישט געווען צופרידען פון דער דאָזיגער ערלעדיגונג, האָבען זיך אַנ'עצה געגעבען אויף אַנ'אַנדערן אופן. אין איצטיגען מאָ-מענט האָבען זיך די בעדינגונגען איינגעשטעלט אויף פאָלגענדען אופן:

די גאַנצע אינדוסטריע, וואָס אַרבייט אָהן אייגענע מאַשינען און קען לויט דער אינסטרוקציע פון האַנ-דעלס־מיניסטעריום נישט קויפען קיין רויה־שטאָ-פען פון די הענדלער, קויפט ביי די הענדלער פּאַר-מעל פערטיגען גאַרן. פאַקטיש אָבער קויפט דער שפּי-נער ביים הענדלער רויהען באַוועל און אָפּצאַל אויפ'ן חשבון פון פאַבריקאַנט. דער שפּינער בע-קומט אָבער נאָר דעם לויהן פאַר שפּינען און אויך אַ קליינעם עקוויוואַלענט פאַר דער טראַנזאַקציע.

שרפה אין ראָזען און ווישליצקי'ס פאַבריק
און אין אַ וואָוין-הויז

(א) נעכטען האָט אין דער פאַבריק פון ראָזען און ווישליצקי (קילינסקיעגאָ 202) אויסגעבראָכען אַ שרפה. די שרפה איז ענטשטאַנען אין דער שפּי-נעריי - אָפּטיילונג, וואו פון אַ פונק האָט זיך אָנ-געכאַפּט דאָס ביינוועל, וואָס האָט זיך געפונען אויף די מאַשינען. צוליב דעם, וואָס אין דער פאַבריק האָ-בען זיך געפונען לייכטברענענדע שטאָפען, ווי: ביינוועל, אייל, שמירעכץ, א. אַנד. האָט זיך דאָס פייער שנעל אַריבערגעטראָגען פון איין אָרט אויפ'ן אַנדערן.

נאָך אַ שעה'דיגער רעטונגס-אַקציע איז די פייער לעשער געלונגען די שרפה צו לאָקאַליזירען. נישט לאָזענדיג אַריבערטראָגען זיך אויף די אַנדערע אָפּ-טיילונגען.

* * *

דער שאָדען ווערט געשאַצט אויף 3.500 זל.

אַ צווייטע שרפה האָט אויסגעבראָכען אין בער-קאָוויטש'ס הויז (פּעטריק. 44). צוליב אַ דעפעקט אין קוימען, האָט זיך אָנגעצונדען דער דאַך. די שרפה איז שנעל איינגעלאָשען געוואָרען פון די פייערלע-שער.

סענסאַציאָנעלער קאָנצערט פון סינאַגאָגאַלע מוזיק אין פילהאַרמאָניע
פון די בעקאַנטע אַמעריקאַנער צווילינג-חזנים די ברודער עפּשטיין

די לאָדזער מעלאָמאַנען און מבינים אויף חזנות ער'וואַרט אַנ'איבעראַשונג. וועלכע זיי האָבען נאָך ביז איצט נישט געהאַט. פון אַמעריקאַ זענען גע-קומען קיין איירעפּאַ צוויי צווילינג-ברידער עפּשטיין, וועלכע זענען ביידע אַנערקענט געוואָרען אַלס די גרעסטע 2 חזנים פון דער איצטיגער צייט. ביידע פערמאָגען לירישע טענאָרען און זענען ערשט-קלאַסיגע מנגנים, וואָס מאַכט זיי אַלס חזנים און קאָנצערטאַנטען פון אַ וועלט-פערנעהם. אין זייער טורנעע איבער איירעפּאַ, וואו זיי פייערן אמת'ע טריומפען, וועלען זיך די צווילינג-חזנים אָפּשטע-לען אויף איין קאָנצערט פון סינאַגאָגאַלער מוזיק אין לאָדז. דער דאָזיגער קאָנצערט וועט פאָרקומען דינסטאָג, דעם 25 פעברואַר אין פילהאַרמאָניע-זאַל

די ערשטע ידיעה וועגן קומען פון די צווילינג-חזנים עפּשטיין קיין לאָדז איז געוואָרען דאָס גע-שפּרעך פון טאָג פאַר די טויזענדער מבינים און ליבהאָבער פון חזנישער מוזיק, מיט וועלכער אונ-זער שטאָט שמ'ט אַזוי שטאַרק.

דער דינסטאָגדיגער קאָנצערט וועט זיין דער איינציגער אין לאָדז פון די צווילינג-חזנים עפּ-שטיין. אַזוי אַז קיינע דאַרף נישט אַדורכלאָזען די געלעגענהייט זיי צו זעהען.

אויסראָטען די שטשורעס

די געזונדהייט-אָפּטיילונג ביי'ם מאַגיסטראַט האָט בעטייט די פּאָראַדנינו, אַז די הויז-בעזיצער זענען מחויב אַנצווענדען אַלע מיטלען כדי אויס-צוראָטען די שטשורעס, וועלכע געפינען זיך ביי ביי זיי אין הויז. די שטשורעס זענען די געפעהר-ליכסטע פערשפּרייטער פון עפּידעמישע קראַנקהיי-טען, צו דעם צוועק דאַרפען די הייזער געהאַל-טען ווערען ריינסטען צושטאַנד און מ'דאַרף ניי-צווענדען דעם סם, וועלכע מ'קען בעקומען אין די סאַניטאַר-אָפּטיילונגען ביי'ם מאַגיסטראַט.

די געזונדהייטס-אָפּטיילונג טיילט אויך מיט, אַז די יעהרליכע אַקציע אויסצוראָטען די שטשורעס אין לאָדז, האָבען געגעבען די בעסטע רעזולטאַטען און זייער צאָהל האָט זיך אין פערגלייך מיט די פריהערדיגע יאָהרען, שטאַרק פערקלענערט.

אונטער די רעדער פון זיין אייגענעם אויטאָ

(א) אויף בזשעזיניעצקאַ 3 איז בעת'ן רעפּע-רירען דעם מאָטאָר פון זיין אויטאָ, האָט זיך אַראָפּגעלאָזען אַ געוויסער טייל פון וואָגען און צו-גענדריקט דעם מאָנטער קאַזשימיעזש דוראַי פון קוטנאָ. ביי'ם מאָנטער זענען צובראָכען געוואָרען עטליכע ריפּען און די לינקע האַנד. אין אַ שווע-רען צושטאַנד איז ער אָפּגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל.

גניבות

(א) פון חנה אייבושיצ'ס וואוינונג (פּעטריק. 19) האָבען גנבים צוגענומען וועש און מלבושים אויף אַ סומע פון 400 זל.

אין ... - קאָאָפּעראַטיוו ... מאַרסקאַ (51 האָבען זיך אַריינגעקומען גנבים און צוגענומען פערשידענע אַרטיקלען, ווי: קאַווע, טיי, טאַבאַק א. אַנד. אין דער ווערט פון 1800 זל.

די גנבים ווערען געזוכט פון דער פּאָליציי.

אונטערגעוואָרפען אַ קינד

(א) אין לאָקאַל פון דער סאָציאַלער הילף-אָפּ-טיילונג ביים מאַגיסטראַט (זאַוואַדזקאַ 11), האָט נעכטען אַ פרוי אונטערגעוואָרפען אַ קינד, אַ יונג-געלע פון 3 חדשים. דאָס קינד איז איבערגעפיהרט אין שטאָטישען ערציהונגס-הויז.

Dr. med.
M. JAKOBSON
CHIRURG
Spec. chirurgja Kostna,
D-ra Sterlinga 22
(Nowa-Targowa) tel. 174-42

Dr. med.
HALTRECHT
ספּעציעל-אַרצט פאַר הויט-, געשלעכטס-קראַנקהייטען און מענער-שוועכע
פּיעטריקאָווער 10. טעל. 245-21
נעהמט אָן פון 8 פריה ביז 3 מיטאָג און פון 7 ביז 9 אָוו.
זונטאָג פון 10—1 בייטאָג. אַלע אַרט אַנאַליזען
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פּרייזען
אַ ספּעציעלער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

קיין פּאַלעסטינע
אינדיווידועלע רייזעס
שלאָף-וואָגאָנען
3-טער קלאַס
בעשפּייזונג אין צוג
און אויף דער שיף
...ריקקעהר דורך טריעסט, מאַרסעל א.ז.וו
...הנחה-בילעטן קיין קאָנסטאַנצע
...קויף און פערקויף פון פרעמדע וואַלוטעס
Wagons Lits Cook
פּיעטריקאָווער 68
טעל. 170-70.

דאָן-דאָמינגאָ
ראָמאַן
מלאָך

נאָכדרוק אין אַ טאָג - צייטונג, אפילו טיילווייז — פערבאָטען.

...שאָה האָט זיך אויסגעדריקט אין דעם וואָס ... פערשאַפט אין שטוב איז געוואָרען לשער ... האָט נעטראָפען טעג, וואָס זיין ווייב האָט געמוזט ... צום קרוב אָפּעסען א מאָלציים צו דער זאַט.
...שמואל, ווען זשאָזע קויפמאַן איז געשטאַנען ... „טעקנע", נישט ווייט פון דער לאַרגאָ דע סעי, ... שניידען זיך דורך די צענטראַל גאַסען, האָט ... נעקאָך פון די מענשען דערזעהן עפּעס אַ-... וואָס איז געווען איינגעהילט אין שמאַטעס און ... האָט זיך נעקרימט אַ טריט אויף אויסגעדרייטע ... — דאָס איז געווען זיין מוטער,
...די עטליכע יאָהר, וואָס ער איז געווען אין ... האָט ער כמעט ווי נישט אַריינגעקוקט ... אין פּנים אַריין, ער האָט זי תמיד גע-... צווישען דעם חושך און די שאָטענס פון זיין ... פינצטער וואָלוועלער דירה. ער איז געווען ... צו איהר קול, אַז עס האָט איהם נישט ... זעהן איהר געשטאַלט און דאָ, אינם נאָלדע... וואָס האָט זיך געגאָסען דורך דער בריי-... האָט ער דערזעהען זיך שלעפּען דעם ... זיין הוים.
...האָט ער פּינקט געקראָגען אָט די פערגריכ-טע יודענע מיטן פערדרעדיגען שייטל, וואָס האָט גע-קוקט צעשראָקען איבער אַלע זייטען ווער און איז ענדליך אַריבערגעלאָפען פון איין גאַס איבער דער אַנדערער מיט דער צושראָקענהייט פון אַ קאַץ, ווען אַ הונט יאָגט איהר נאָך. און בעת! זי איז געלאָפען האָבען זיך די שמאַטעס אויף איהר קליינעם גוף אַזוי צעטרייסעלט און צושאָקעלט, אַז עס האָט זיך איהם אויסגעדוכט זיי ווערען צעשאָטען אויף איהר און ווען זיי וועלען אַראָפּפאַלען וועט בלייבען שטיין אַזאַ דאַר גופ'ל איינגעטונקען אין פוך און פעדערן.

פונדעסטוועגען האָט ער לאַנג נישט אַרונטער-גענומען זיינע בליקען פון איהר, דאָרט אין דער גע-דיכטער שטראָמענדיגער מחנה אַריין, וואו זי האָט זיך פערלוירען און כערשוואונדען.

איהם איז שוין נישט בעקומען דאָס פוסטע שטיין דאָ אויף דעם ראָג און דורכקוקען די וואַוואַלען אין די מיידלעכס פּנימער אַריין, ער האָט שוין צוגעלאָזט ז'י חברים זיינע זיי זאָלען מיטגיין עטליכע טריט יעדער פרוי און איינרוימען שעפּשענדיגע ווערטלעך אין די אויערען, ביי איהם אין מוח האָט זיך איצט ווי מיט רעדער געדרייט פּלענער, איינער אין אַנדערען אַריין, אַריבער, און אונטער אַרונטער אָדער דורך דעם אַנדערען.

ער האָט געוואָלט אַזוינס, וואָס זאָל דעם טאַטעלע זיינעם איינגאַנצען צעברעכען, איהם אונטערטעניג מאַכען כדי ער דער יונגער זשאָזע קויפמאַן, זאָל דעם לעבען נעמען אין דער האַנט אַריין, כדי ער זאָל פון דעם פערמעגען אַ תכלית מאַכען, כדי דעם טאַטענס ענערגיע זאָל נישט ליגען ווי אסור בהנאָה אין די דיקע אייזערנע שאַפעס אין די בענק.

ער האָט געפיהלט, אַז ער וועט עפּעס אויס-קלערען, אַז אַ דאַנק זיין שטאַרקען ווילען וועט ער דערגרייכען, כאָטש עס איז פאַר איהם אין איצטיגען מאָמענט נאָרנישט קלאָר און זיין אייגענער שריט איז אינגאַנצען נעבליבען פערשלייערט.

גראָד איז דער פאָטער יענעם טאָג נישט געווען אין שטאָט, זשאָזע איז אַהיים געקומען. ער האָט אין דעמפּען טונקלעניש געזוכט זיין מוטערס פּנים, די מו-טער, וועלכע איז כמעט איינגעצערט געוואָרען פון הונגער, לאַנגווייליגקייט, און איינזאַמקייט (די גע-גענט, וואו זיי האָבען געוואוינט איז געוואָרען אַ גע מיש פון איטאַליענער און סיריער), זי האָט נישט גע האָט עמיצען פון די שכנים, פאַר וועמען זי זאָל מיט איהר לשון: יודיש און אביסעל רוסיש, זיך אויס' טענהן — האָט זיך געשאַפען אַ מחיצה צווישען איהר און מיט דער אַרומיגער גאַס, דעם מאַן האָט זי נאָר געזעהן ביידערנאַכט, ער האָט אפילו זיך אויפגע-הערט צו פרעגען וויפיל עס קאָסט יעדער זאַך ווי אין די ערשטע יאָהרען (ער איז שוין נישט מיטגע גאַנגען איינקויפען מיט איהר אויפן באַזאַר, ער האָט געגלויבט אַז זי אַליין ווייסט שוין די וועגן פון שפּאַר זאַמקייט, דעם „געהאַלט" פאַר פּרנסה האָט ער אין משך פון יאָהר נישט געהעכערט), תמיד איז ער גע זעסען מיט אַ בלייפערדער אונטערן אויער, אַרונטער-גענומען, איינגעשטאָכען דעם שפּיץ אין דער צונג און געצויגען סך-הכלען פון אַ ביכעלע אַרוים אויף אַ געוועהנליך שטיקעל פּאַפּיר.

פון זשאָזע דעם קדיש איהרען, איז אָפּגערעדט. אי ער קומט נישט אַהיים. די גוטע היים. וואָס ער האָט דאָ, זאָל איהם ציהען? דעריבער איז זי נש-תומם געוואָרען וואָס אין אַ פּראָסטען פאַרנאַכט האָט זי דערזעהען איהר זוהן.

פונקט ווי ער, אַזוי האָט זי געוואָלט אַריינדרינ-גען אין זיינע אויגען אַריין, אויסזוכען יעדעס תּנו-עה'לע פון זיין פּנים, נאָך אַלעמען האָט זי דאָך פון איהר לעצטען ביסען אָפּגעשפּאָרט און איהם געשיקט לערנען, און דאָ אַזאַ פערפרעמדקייט. ווייט און דער-ווידער אין יעדעם ווינקעלע פון איהר הויז, ביים מאַן איז זי אַ דינסט, וואָס דער באַלעבאָס איז זיך אויף איהר מרחם, אַ טרוקענקייט, אַ קריכענדיגע ווע-רימקייט האָט געוויט פון איהם אין שפּאָן ווייט, זי איז זי דאַליין מיאוס געוואָרען, ווייל זי, איהר מאַן און זוהן (מסתמא) זענען געווען פערמיאוסט ביי אַלע יודען פון באָם רעטיראָ און אפשר ביי אַלע מענ-שען פון דער שטאָט.

דער זוהן האָט עפּעס געפיהלט מפיים צו זיין דער מאַמען, און נישט געפינענדיג מיט עפּעס אַנדערש, האָט ער געפרעגט, צי איז עפּעס פאַראַן וואָס צו עסען

כאָטש קיין איבריגעס האָט זי נישט געהאַט, איז זי דאָך געווען גליקליך עפּעס צו מאַכען, זי האָט אויפ געפלאַמט אין איהרע בענעהרען און עס איז פערטיג געוואָרען אַ מאָלצייט.

(פאָרטזעצונג קומט).

דער בנימין עליס-אָוונד

קומט פאָר פרייטאָג אין „זשעטעקאַ“

די יודישע געזעלשאַפט פאַר לאַנדקענטשאַפט (זשעטעקאַ) אָרדענט איין דעם היינטיגן פרייטאָג אַ ליטעראַרישן אָוונד פאַר דעם יונגען שריפט־שטעלער בנימין עליס, וועלכער געפינט זיך איצט צוגאַסט אין לאָדז.

בנימין עליס איז נאָך גאָר יונג, און זיין איצטיגע דראַמע א.נ. „ביי דער גרעניץ“ וואָס איז נישט לאַנג צוריק דערשינען אין וואַרשאָ, האָט אַרויסגערופן גרויס פאַראינטערעסירונג און צו־שטימונג אין די יודישע ליטעראַריש־קינסטלערישע קרייזען.

אין דעם פרייטאָגדיגען אָוונט טרעטן אויף אויף משה בראָדערזאָן און ישראל ראַבאָן.

ווייסע וואָך פון „קאָנסום“ — די פאָפולערסטע אימפרעזע פון לאָדז

זעלטען ווען אַן אימפרעזע ערווערבט זיך אַזאַ קאָ־לאָסאַלע אַנערקענונג און ליבע, ווי די „ווייסע וואָך“ אין „קאָנסום“ ביי דער ווידזעווער מאַנופאַקטור, ראָקי־טשינער 54, צופאָר מיט די טראַמוואַיען 10 און 6. די דירעקציע פון איינציגען אין אונזער שטאָט וואַרען־הויז האָט איבערציינגט די ריזיגע מאַסען, אַז דער „קאָנסום“ איז די ביליגסטע איינקויפס - קוועלע פון זעמטליכע סחורות.

די דויערנדע „ווייסע וואָך“ גיט די מעגליכקייט זיך איינצושאַפען הערן און דאַמען־וועש, טישטיכער, גאַר־דינען, קאָפּעס, טיכלעך ווי אויך זעמטליכע ווייסע סחו־רות פון דער באַקאַנטער מאַרקע א. ק. צו קאָנקורענץ־פרייזען.

אַ פאָפולערער צוג קיין זאַקאָפּאַנע

ענדליך איז געפאַלען שניי, :אָטש אַביסעל צו־שפעט אָבער ווי זאָגט דאָס שפריכוואָרט: „בעסער שפעטער, ווי קיינמאָל נישט“. די ליגע צו שטיצען טוריסטיק, אויס־נוצענדיג די גינסטיגע וועטערונג - ענדערונג, אָרדענט איין אין די טעג פון 22 ביז'ן 25־טען ד. ח. אַ פאָפּו־לערען צוג־קיין זאַקאָפּאַנע.

דער פרייז פון אַ בילעט 13.30 זל. אין ביידע זייטען. בילעטען צו בעקומען אין „אָרביס“ פעטריקאָווער 18 און פעטריקאָווער 65 טעל. 249-33 און 101-01.

פון פעראיין „לינת המשמורים“ פילסודסקי 21

מ'בעט אונז מיטצוטיילען, אַז זונטאָג דעם 1־טען מערץ ד. י. קומט פאָר דער צווייטער טערמין פון דער גע־נעראַל־פערזאַמלונג, 6 אַ זייגער נאָכמיטאָג, גילטיג ביי יעדער צאָהל אַנוועזענדע מיטגלידער.

פון דער געזעלשאַפט פריינד פון ייוו"א

גרינדונג פון אַ קלוב פאַר דער יודישער אינטעליגענץ

דער געדאַנק וועגען גרינדען אין לאָדז אַ היים וואו דער יודישער אינטעליגענט זאָל זיך קענען אין אַן'אומפּאַרטייאישער סביבה אויסלעבען, גייס־טיג און קולטורעל. האָט שוין לאַנג געצייטיגט אין די מוחות פון די היגע יודישע קולטור־עסקנים. מיט דעם געדאַנק האָט זיך נאָך אַרומגעטראָגען דער פאָפולערער יודישער קודור־טוער, דער יונג־פער־שטאָרבענער רעד. לאַזאַר פוקס.

די היגע געזעלשאַפט פריינד פון יודישען וויסענ־שאַפטליכען אינסטיטוט, וועלענדיג פאַראייביגען דעם אָנדענק פון איהר געוועזענעם פאָרזיצער רעד. לאַ־זאַר פוקס, האָט כסדר, כמעט אויף אַלע איהרע זי־צונגען בעהאַנדעלט דעם פלאַן פון גרינדען אַזאַ קלוב אויף זיין נאָמען.

צוליב אַ סך מאָטיווען און סבות, איז דער פערוואַלטונג ביז איצט נישט געלונגען איהר פלאַן צו רעאַליזירען. ערשט אויף דער לעצטער פער־וואַלטונגס־זיצונג פון דער געזעלשאַפט פריינד פון ייווא איז בעשלאָסען געוואָרען תיכף צוצוטרעטען צו דער גרינדונג פון דערמאָהנטען קלוב און זיין עפענונג זאָל פאָרקומען נישט־שפעטער, ווי פסח ה"י.

בכדי צו רעאַליזירען דעם פלאַן איז געשאַפען געוואָרען אַ ספּעציעלע קאָמיסיע אין בעשטאַנד פון די ה"ה: לעווין, צימערמאַן, קאַבאַקער, לאָנדאָן, ד"ר פרידמאַן, אַדוו. פינעס, סאָלאָוויטש און זעל־קאָוויטש.

די קאָמיסיע וועט תיכף צוטרעטען צו דעם בעשאַף פון די נויטיגע פאָנדען, און עס איז צו האָפען, אַז דער געדאַנק וועט אין דער היגער ברייטער עפענטליכקייט געפינען דעם געהעריגען אָפּ־קלאַנג.

דירעקטאָר פון טעאַטער „פאָפולאַרני“ צוגעצויגען צו פעראַנטוואָרטליכקייט

פאַר פערהאַלטען די פענסיעס פון די אַרטיסטען

(א) צווישען אַ גרופע אַרטיסטען פון טעאַטער „פאָפולאַרני“ מיט'ן דירעקטאָר ווינקלער, האָט לעצ־טענס אויסגעבראָכען אַ קאָנפליקט צוליב דעם נישט אויסצאָהלען די פענסיעס. די אַרטיסטען בעקלאָגען זיך, וואָס נישט קוקענדיג וואָס דער טעאַטער ווערט סובסידירט פון מאַגיסטראַט, ווערען די פענסיעס דאָך נישט אויסגעצאָהלט. זיי האָבען דערום דעם ענין איבערגעגעבען דעם אַרבייטס - אינספּעקטאָר.

נעכטען איז ביים אַרבייטס־אינספּעקטאָר פאָר־געקומען אַ קאָנפערענץ וועגען ליקווידירען דעם קאָנ־פליקט.

מחמת דעם, וואָס ס'איז נישט געקומען צו קיין אויסגלייך, האָט דער אַרבייטס־אינספּעקטאָר אי־בערגעשיקט דעם ענין צום שטראָף־רעפערענט, צו־צוציהען דעם דירעקטאָר צו פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר פערהאַלטען די פענסיעס פון די אַרטיסטען.

דער ענין וועט בעטראַכט ווערען דעם קומענ־דיגען פרייטאָג.

טעאַטער, מוזיק און פערוויילונגען (קאָמוניקאַטען)

גאַסטשפּילען פון מאָריס שוואַרץ'ס קונסט טעאַטער אין „ראָזמאַיטאָשטשי“

די ידיעה פון קומען פון מאָריס שוואַרץ'ס [...] טעאַטער קיין לאָדז, האָט אַרויסגערופען גרויס [...] ביי די היגע טעאַטער־בעזוכער.

מיט נייגיר און אומגעדולד ווערט ערוואַרט די [...] מיערע פון יאָשע קאַלב, וועלכע קומט פאָר קומענדיקע וואָך, ד. 26 ח. ח. אין טעאַטער „ראָזמאַיטאָשטשי“. [...] דער שעפער און גרינדער פון ניו־יאָרקער קונסט[...] טער שפּילט אַלס ניעשאָווער רבי.

לעצטע זעקס טעג „סערטיפיקאַטען“ און „תל אביב“

צוליב דעם, וואָס די „תל־אביב“ טרופע איז [...] זשירט קיין אויסלאַנד, וועלען די פאָרשטעלונגען [...] לאָדז נישט געקוקט אויף דעם גרויסען דערפאָלג [...] צירט אויף די לעצטע 6 טעג.

היינט און מאָרגען ווערט געגעבען צו בולונג [...] זען „סערטיפיקאַטען“ שבת ביינאָג „תל־אביב“.

לעצטע פאָרשטעלונגען פון „מסעות בנימין השלישי“

נישט געקוקט אויפ'ן קאָלאָסאַלען דערפאָלג [...] עס האָבען געהאַט די פאָרשטעלונגען פון מענדעלע [...] ספרים'ס „מסעות בנימין השלישי“, געשפּילט דורך [...] „יודישער טעאַטער סטודיע“ אין משך פון די [...] פייערונגען אין לאַנד, ווערט שוין „מסעות [...] השלישי“, צוליב פראָבען פון אַ נייער אויפפיהרונג [...] די סטודיע האָט בדעה צו געבען שוין אין דער [...] סטער צייט, געשפּילט דאָס לעצטע מאָל.

עס וועלען בעשטימט נישט אַדורכלאָזען די [...] הויט די אַלע, וואָס האָבען נאָך ביז היינט נישט [...] זען צו זעהן אַזאַ פיינע פאָרשטעלונג ווי עס איז [...] בנימין השלישי“, וואָס ווערט געשפּילט דעם קומענ[...] זונטאָג 6.30 אָוונד אין טעאַטער „ראָזמאַיטאָשטשי“.

פון פוילישען טעאַטער

אין שטאָטישען פוילישען טעאַטער ווערט [...] 8.30 אָוונד געשפּילט „ראָמאַנס“ מיט יוליוס [...] אין דער הויפּטראָל.

פרייטאָג 8.30 אָוונד פרעמיערע פון מאַקסים [...] „יעגאָר בוליטשאָוו“.

Dr. med. H. LUBICZ

ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און געשלעכטס־קראַנקהייטען

צעגעלניאַנאַ 7 (פריהער 43). טעלעפאָן [...]32

עמפאַנגס־שעה'ן 8-10. 12-2 און 5-8 אוונט

Dr. med. Trepman

ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפילים און הויט־קראַנקהייטען.

בעהאַנדלונג פון מענער־שוועכע.

זאַוואַדזקאַ 6, טעל. 12-234

נעהמט אָן פון 8-11 פאַרמ. און פון 6-9 אָוונט.

ספּעציעלער וואַרטע־זאַל פאַר פרויען.

„KONSUM“ przy „Widzewskiej Manufakturze“ S.A.

ROKICIŃSKA 54. Dojazd tramwajami 10 i 16.

בעת וועלכער יעדער קען זיך פערזעהען מיט ווייס־וואַרג און וועש צו זעהר נידריגע פרייזען

ווייסער וואָך

מיר פערבעטען! אַלע צו דער

קלאַנג־קינאָ CAPITOL זאַוואַדזקאַ 16

גרויסער פילם פון עסטרייכישער פראָדוקציע א. ג.

„Marja Baszkircew“

(פון טאָג־בוך פון א געליבטע)

[...] Darvas, Hans Jaray, Szoeke Szakall, Marja Balcerkiewiczówna אין די הויפּטראָלען:

מוזיק: Paweł Abraham —::— אויסערן פּראָגראַם: קלאַנג־צײַטונג און P. A. T. —::— אָנהויב 4.30 נאָכמיטאָג.

PIERWSZE PRYWATNE

Pogotowie Lekarskie

(1־טע פּריוואַטע גיכע הילף)

זשעלאַנאַ 6 טעל. 12-333

(Legjonów 6)

טעטיג אהן איבעררייס ביי טאָג און ביינאַכט. גיכע ערצטליכע הילף אין אַלע ספּעציאַליטעטען.

לעצטשניצע

פאַר וועגערישע־קראַנקע

מענער - שוועכע און הויט־קראַנקהייטען

פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען

פּיעטריקאָווער 45

טעטיג פון 9 פריה ביז 9 אָוונער.

פרויען און קינדער נעמט אָן א פּריוו־דאָקטאָר פון 11-1 און פון 5-7 אָוונער.

א בעראַטונג 3 זל.

אַכטונג! לאָדזש! אומגעגענד!

ביכער האַלב אומזיסט, קאָנט איהר בעקומען נאָר אין דער בעוואוסטער בוכהאַנדלונג פון

נ. בערלינסקי, לאָדזש

אַלט־שטאָדט 12 (לינקע אָפּ. 2. שט.)

בעם.: אויף לאַנגער ביכער און קלעצקין „ביכער“ „קולטור־ליגע“ יאַפּשקאָווזקי, בושאָנא „די וועלט“ ניטלין, גאָלדפאַרב, טאַמאַר, „נייע קולטור“ ווי אויך אַמעריקאַנער און בערלינער ספּעציעלער אויסוואָהל פון יודישע פּיעסען.

וויכטיג פאַר לאָדז און פּראָווינץ

קאָמיסיאָנס־לאַגער

פון פערשידענע מאָדערן

מעבעל

נייע און גענוצטע, ווי אויך היגיענישע מאַטראַצן, קאָזעטקעס, [...] אין דער פיינסטער אויספיהרונג, [...] צו די ביליגסטע פרייזען [...]

א. ווייצמאַן

שענקיעוויטשאַ 6, טעל. [...]

בעם.: איך קויף אויך פערשידענע מעבעל, דיוואַנעס, [...] שרייב־מאַשינען, [...]

קליינע אַנאָנסען

1 זלאָטי

אַנאָנס ביז 15 ווערטער

פערשידענעס

ווער ס'וויל זיין געזונד, מוז קומען עסען די בעסטע און [...] פּאַסטע מיטאָגען צו גאַנץ ביליגע [...] אין דעם בעוואוסטען היגיענישן רעסטאָראַן פון הערמאַן לעווינסקי, לאָדז, [...] סקיעגאַ 39, פראָנט, 2. שט טעל. [...]94 בעת'ן מיטאָג ראַדיאָ־קאָנצערט פון [...] גאַנצער וועלט.

אַכטונג! דער ניי־רעמאָנטירטער ענגלישער זאַל (וואָלטשאַנסקאַ [...]) מיט אַ שענעם מענער־זאַל מיט אַ [...] היגיענישער כשר'ער קוך, מיט די נייעסטע געשירען און טיש־בעשטעק [...] געגעבען אויף חתונות נאָר פאַר 10 [...] אַלעס 1־טער מאָל 2. קומט און [...] ציגט אייך!

וואָס יעדער סוחר און האַנדווערקער דאַרף וויסן!

אַז שענע דרוק־אַרבייט הייבט דעם אימפּולס פון געשעפט, און דעריבער איילט צו בעשטעלען אייערע דרוק־אַרבייט אין דער בעוואוסטער שנעל־דרוקעריי

בראַמבערג

צעגעלניאַנאַ 8 פראָנט

טעל. 255-09

בריפבויגען, קאָנווערטען, רעכנונגען, צירקולאַרען, עטיקעטען, חתונה־קאַרטען, קאָנפעקציע־טיטו!

ביליג — רעיעל — עקספּרעס

אכטונג, שניידער־מייסטער!

בעזוכט אויף לאַגער מאָס־ביכער!

Dr. med. H. ROZANER

ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און סעקסועלע קראַנקה.

Narutowicza 9

tel. 128-98

נעמט אָן פון 9—1 פאַרמ און פון 5—9 צייגט אייך!

Dr. med. Niewiążski

ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפילים און הויט - קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער - שוועכע

אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40

פראָנט, 1טער שטאָק

נעהמט אָן פון 8-11 און פון 5-9 אָוונט זונטאָג און יום טוב פון 9-1 נאָכמיטאָג.

ספּעציעלער וואַרטע - זאַל פאַר פרויען

וויכטיג פאַר ברוך־קראַנקע

(רופּטורען) זאַווי פון פערקרימונגען פון רוקען־ביין (הויקערס) פאַראַליזשען, ביין־שווינדזוכט, פּלאַטפּיס און פערשידענע אַנדערע פערקריפּלונגען־ליידענדע

פאַר פערשידענע אַרט רופּטורען פערעלטערטע און די געפערליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער. ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע הייל־באַנדאַזשען לויט מיין מעטאָדע היילען און בעזייטיגען ראַדיקאַל יעדען איינציגען ברוך.

ביי מאָגען און קישקע - זענקונג ספּע־ציעלע אינדיווידועל צוגעפּאַסטע לייב־הייל־באַנדאַ־זשען.

פאַר הויקערס ספּעציעלע גאָרסעטען און גלייכהאַלטערס.

געגען ביין־שווינדזוכט ספּעציעלע אָר־טאָפּעדישע אַפּאַראַטען פון אַלע סיסטעמען.

געגען שמערצענדע פּלאַטפּיס ספּע־ציעלע אָרטאָפּעדישע איינלאַגען לויט גיפּס־מאָדעלען.

געגען קרומע אָדערן ספּעציעלע גומי־שטרימפּ לויט מאָס.

קינסטליכע הענד און פיס

ספּעציעלע הייל־אָרטאָפּעדישע אַנשטאַלט

ספּעצ. אָרטאָפּעד

א. פּעטריקעוויטש, לאָדז

9 פּיראַמאָוויטשאַ 9, טעל. 177-09 (פריהער אַלגינסקאַ)

אַכטונג! קראַנקע מוזען זעלבסט ערשיינען.

טויזענטער דאַנקזאַגונגען קענען בעוויזען ווערען.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat“, spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat“, Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman